

SLOVENSKI GOŠPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Nahaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru 5 K. pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru, — List se dopošilja do odgovori. — Urdje „Kataložni posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5, — Kopiji se ne vračajo, — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije, za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj, — Na zaprte reklamacije so poštine proste.

Današnja številka obsega 10 strani.

Samo eno kruno

stane »Slovenski Gospodar« za 4 mesece, to je do novega leta.

Liberalci in nemškutarji, zaupniki davčne oblasti!

Na shodu v Zabukovju se je zadnjo nedeljo, dne 25. t. m. odigral velezamiv dogodek. Ljudstvo se je pritoževalo nad odmerjenjem osebne dohodnine, ki ne odgovarja istinitim dejstvom. Kdo pač daje davčnim oblastim neresnične podatke? Tu se obrne poslanec dr. Benkovič javno na navzočega liberalnega župana Božiča, ali je on zaupnik davčne oblasti, ki ji je poročal o premoženjskih razmerah posameznih, posebno z ozirom na osebno dohodnino? Tihota nastane. Liberalni župan postane bled. Malo pomisli, ali bi odgovoril ali ne, nato pa hitro pritrdi, da je on tisti zaupnik. Vsa opravičena nevolja ljudstva se je na to obrnila proti njemu. Znanom nam je tudi, da je eden izmed zaupnikov za celjski okraj Šentjurški liberalni Urlep, za slovenebistriški poslivenški stavbenik Versolatti itd.

Zaupniki davčne oblasti so po zakonu upravljeni in sicer jih upeljuje par. 199 osebno-dohodinskega davka. Ne sme se jih pa zamjenjati s člani celnine in prizivne komisije, ki nimajo naloge, da bi poročali o premoženjskih razmerah svojega okoliša. Zaupnike davčne oblasti določuje za kraje, ki imajo več kot 10.000 prebivalstva, občinski zastop sam, za vse druge kraje pa okrajni zastopi. Zaupniki se ne določujejo vsako leto na novo, ampak kadar je vsled smrti ali odstopa nastala potreba.

Zaupniki torej niso nikaka tajna upeljava davčnih oblasti, ampak javno pred javnimi zastopi imenovani može. In niso določeni, da izkazujejo davčnim oblastem kakve posebne usluge s tem, da bi nemara morali vohuniti in stikati za svojimi sočržljimi, a da po svoji pošteni vesti in na podlagi svojega mirnega opazovanja poročajo davčni oblasti o premoženju posameznih davkoplačevalcev. S tega stališča nimamo in tudi ne moremo imeti žal besede proti zaupnikom davčne oblasti.

Toda o poslovanju nekaterih davčnih zaupnikov lansko in letošnje leto moramo izreči najostrejšo odsodo. Ker vseh posameznih zaupnikov ne poznamo, zato so naše besede obrnjene le do tistih, ki se jih kaj tiče, kajti krivice nočemo nikomur delati. Poročila nekaterih zaupnikov na davčne oblasti o premoženju posameznih davkoplačevalcev so naravnost neresnična. Različni dohodki so popolnoma izmišljeni ali pa tako visoko cenjeni, kakor ni navadno med kupci, še manj pa med brati. Na podlagi teh zaupnih poročil je odmerila davčna oblast ponekod tako visoke osebno-dohodinske davke, da so upravičeno začeli naši kmečki davkoplačevalci.

Ker zaupniki niso nobena tajnost in njih imena ni treba prikrivati, zato prosimo prijatelje našega kmeta, da nam v njegovo korist naznanimo imena teh davčnih zaupnikov iz posameznih okrajev. Ljudstvo jih sme in tudi hoče poznati. V kolikor so nam ti davčni zaupniki do sedaj že znani, so sami liberalci in nemškutarji. Po nekod so ravno oni liberalci in nemškutarji, ki hočejo krivido zaradi odmerjenja osebne dohodnine navaliti na naše poslance, davčni zaupniki. Tako se dela po liberalnem načinu!

Ljudstvo, vstani in glej!

Nekdaj in sedaj.

V rokah imamo knjigo Spomini, ki jo je spisal tako lepo umrli dr. Josip Vošnjak. Prebiramo njegove spomine o slovenskih taborih, ki so se obhajali o koli leta 1870 med našim ljudstvom. Čitamo:

„Slovenski tabor! Kadar se spominjam te najkrasnejše dobe naše narodne zgodovine, širi se mi srce od radosti in vselej novovo preživim ure vzvišenega narodnega navdušenja, katero je takrat prešinjalo govornike in tudi v prostem narodu vzplamela, da je res v takih trenutkih pripravljen bil vse žrtvovati za svoje narodne pravice... Žal, da je ta doba tako kmalu bila prekinjena...“

Istina, doba slovenskih taborov, doba navduševanja za vse blago in lepo je kmalu minola. Prišla je doba, ko so voditelji le malo kdelj stopili med ljudstvo, navada le tedaj, kadar so njegove glasove potrebovali za volitve. Toda med slovenskim narodom je vstala ljudska stranka, ki spoštuje in varuje verske, narodne in gospodarske cilje svojega ljudstva, in zopet je oživelja doba taborov. Seveda se je delo porazdelilo. Ljudski tabori so nam katoliški shodi in strankini občni zbori, zraven pa se prirejajo v vseh okrajih ravno sedaj za moško ali žensko mladino mladinski tabori, ki se navadno lahko ponašajo z ogromno udeležbo.

Najbolj znana oseba in najodličnejši govornik na nekdanjih slovenskih taborih je bil pokojni Božidar Raič. Ker ni izgubil v nobenem oziru stika z ljudstvom, zato so tudi njegovi govorji najmogočnejše vplivali na ljudsko srce. Njegovo bistro oko pa je tudi prvo spoznalo, kakake pomene za narodovo bodočnost je dobra, poštena mladina. Bilo je na taboru v Ormožu 8. avgusta 1869. Božidaru Raiču je bila poverjena naloga, da govorji o vzgojevanju slovenske mladine. To je bil njegov najlepši govor, kakor trdijo njegovi prijatelji. Njegov kreplki glas je prodiral na vse strani, da so ga slišali najbolj oddaljeni, in najsij je bilo tudi do 10 tisoč poslušalcev. In govoriti je znal! Njegovaognjena beseda je segala vsem v srca. Svoj govor do slovenske mladine je končal tako le:

„Mladina! Narod te postavlja za vernega stražnika svojih pravic, grobov svojih milih očetov in praočetov, da jih ne bode tlačila tujčeva peta, gazila sovražnikova noge. Izročil ti je najdražjo dedščino, jezik in narodnost, da obobe zvesto in neoskrunjeno ohraniš. Mladina, oteri in obriši solze materi Sloveniji, povročene od nevernih in nevrdenih sinov. Prosim vas v imenu slovenskih prednikov, katerim je bila žena že davno postala pod težko grudo, v imenu vaših roditeljev, kateri vas presrečno ljubijo, želete vam ugodno bodočnost, v imenu našega zatiranega slovenskega naroda, kateri se od vas pomoči nadeja, v imenu matere Slave, da jo razveselite, v imenu vašega poštenja in časti, v imenu vaše boljše bodočnosti, v imenu vsega slovenskega naroda. Mladina, budi stalno naša, budi narodna, budi značajna, nikoli ne popusti od naše slovenske zastave! Vem in vidim, da si navdušena za vse, kar je blago, kar je narodno, toda navdušenost se lahko izkazi, kakor dim, mine kakor rosa s trave; zato terjam od tebe, slovenska mladina, da s prisego potrdi svoje dobre nakane ter te vprašam: (S krepkim glasom) Hočeš li marljiva in delavna biti na korist svemu narodu? Reci: Prisegam! Raič vzdigne roko kakor k prisegi in ves narod kliče: Prisegam! in prisega se ponavlja pri nadaljnjih njegovih vprašanjih: „Hočeš li pravčina in poština v našnega obnašanja biti? Reci: Prisegam. Hočeš li po vzgledu častnih mož braniti pravo, istino in svobodo svojega naroda do poslednjega zdihljaja? Reci: Prisegam! Hočeš li se vselej upirati tujemu in krivemu gospodstvu nad slovenskim narodom? Reci: Prisegam! Hočeš li iskreno brez strahu ljubiti dom in rod do črnega groba? Reci: Prisegam! In vselej so vzdigovali roke in niso prenehali kliče: Prisegamo!“

Dr. Vošnjak pravi o tem govoru v svoji knjigi: „Bil sem na mnogih shodih in taborih, pa takega splošnega navdušenja, kakor pri tem govoru, nisem doživel. Po govoru smo ga drug za drugim objemali in solze so nam silile v oči. In zdaj smo zapazili in tudi Božidara opozorili, da mu kaplja kri od desne roke. Iz deske na odru je molel žreb, s katerim se je ranil na roki, ne da bi to čutil v svoji navdušnosti.“

Nekdanji tabori so minuli, a po zaslugu naše ljudske stranke so se začeli v sedanjem času zopet obnavljati. Posedno mladini se posvečuje največja pozornost, in govor, kakor ga je imel pred dobrimi 40 leti Božidar Raič na slovenskem taboru v Ormožu, se zopet slišijo na naših mladinskih taborih. Navzite ljudi in grdim napadom od strani naših nemškutarjev in liberalcev, navdaja nas vendar vesela zavest, da delamo po vzgledu in duhu naših slovitih in zaslužnih prednikov.

Politični ogled.

Dne 23. avgusta: Komisariat na Hrvškem se baje odpravi že ta mesec. Tako vsaj poročajo dunajski listi. — Belokratidska železnica se odda prometu že meseca maja 1914. — V Pulju je policija odredila, da se je moral zapreti kinematograf Minerva, ker je bil njegov gospodar ireditar. Policija je tudi razpustila laški mladinski društvi Edera in Circolo, v katerih se je vedno zbiralata najhuj-

ša ireditanta. — V Mostarju je obolelo na legarju 40 vojakov. 6 jih je že umrlo. — Bašdenski veliki vojvoda je korakal peš iz Bašdenweilera proti gradu Burgeln, ko se je vodrgala velika skala in se valila proti cesti. Neki spremjevalec je zapazil zadnji trenutek nevarnosti. Le malo je manjkal, da ni skala ubila velikega vojvoda. — Pri občinskih volitvah v Beli na Koroškem je zmagala slovenska stranka.

Dne 24. avgusta: Kraňski dež. zbor bo baje sklican okoli 20. septembra. — V Svečah na Koroškem bi se imela vršiti jutri orlovska slavnost, pa jo je okrajni glavar prepovedal, češ, da je to jezikovno mešan kraj. V Svečah je med 700 Slovincem le 80 Nemcov, pa še ti niso pravi Nemci. Slovincem se dela grozna krivica. List liberalnih mladincov Dan pravi, da je čisto prav, če Nemci koroške Slovence zatirajo, ker so Slovenci klerikalni. To je grozen škandal. To so narodnjaki! — V Trstu delajo socialni demokrati obstrukcijo zaradi vodovoda. Cernic je stavljal 1200 spremjevalnih predlogov. Seje trajajo čez polnoč. — Kolera je začela razsajati na Rumunskem. — Ogrsko plemstvo se bo evharističnega shoda obilno udeležilo. Iz Indije, Kitaja in Afrike pride več škofov. V ljudski dvorani dunajskega rotovja bo pripravljeno kosilo za 3.000 oseb. Italija bo poslala več kakor 20 nadškofov in škofov. Iz Poljske se je zglasilo 1600 oseb.

Dne 25. avgusta: Predlog našega zunanjega ministra grofa Berchtolda, da se velesile pogovorijo, kako urediti v Turčiji mir in obraniti tamkaj živeče narode, da jih mohamedanci ne bodo več z mečem in ognjem preganjali, so vse velesile odobre. Le Turčija izjavlja, da odklanja vsako posredovanje. Toda nje ne bo nihče mnogo vprašal. Moreče, da se bodo sedaj vendar umirili tudi Bolgari in Albanci ter počakajo, kaj bo jim prineslo posredovanje velevlasti. — Namesto vrhovnega poveljnika italijanske armade v Tripolisu Kaneva bo prišel general Polio ali pa general Ragni. — Na ruski križarici „Kagul“ v Črnom morju so se uprli vojaki in so pomorili častnike. Obrežni topovi so ustrelili na uporno ladijo in so jo potopili z mornarji vred. — Rusija je naznala zastopnikoma Bolgarije in Srbije, da želi imeti na Balkanu mir. — Pri dvobojuh italijanski častniki ne smejo več sodelovati, ker jim je kralj prepovedal. — Turški prestolonaslednik je obiskal Dunaj in se misli sestati tudi z nemškim cesarjem. To potovanje je v zvezi s sklepanjem miru z Italijo. — Češki svobodomiseli so proti evharističnemu shošču. V Pragi so v okrajnem šolskem svetu prijeli župana dr. Groša, ker je dovolil učiteljstvu dopust, da se bojo udeležili evharističnega shoda. — Vseh framasonov je po novejšem štetju čez dva milijona na svetu. Glavni cilj te organizacije, katero vodijo po večini bogati židje, je boj proti katoliški veri in cerkvji.

Dne 26. avgusta: Hrvatski komisar Cuvaj se nahaja na letovišču v Gmundenu, toda pod izmišljenim imenom Fran pl. Hercog. Ima pač slabo vest. — Češko šolsko društvo Komenski na Džunaju je slavilo 25letnico svojega obstanka. Nemški nacionaci so hoteli z nemiri in napadi preprečiti slavnost, a je vlada z mnogoštevilno policijo branila Čehe. — Zaradi albanske vstave morajo kristjani sedaj največ trpeti. Zagrizeni mohamedanci namreč trdijo, da so kristjani vprzorili vstajo, ker hočejo uničiti mohamedansko vero. Ne preteče skoraj noč, ne da bi bil ubit kak kristjan. — Ker Bošnjaki v sarajevskem saboru nočijo tako plesati, kakor bi rad poljski lisjak Bilinski, jim hoče baje vzeti ustavo. S tem se bo Bilinski postavil v isto vrsto s Cuvajem. — Nemški cesar Viljem je obolel na močnem prehlajenju ter ne more nastopiti napovedane vožnje v Švico. — Pogreb umrlega japonskega kralja se vrši dne 10. septembra. Po starih dvornih obredih bodo položili truplo na dvokolnico iz cipresinega lesa, v katero so vpreženi širje črni voli. Pri pogrebu mora biti navzoč tudi novi cesar.

Dne 26. avgusta: Grof Stürgkh je toliko ozdravil, da bo že prve dni meseca septembra sam vodil posle ministrskega predsedništva. V septembrju bodo zborovali deželni zbori, meseca oktobra pa bo sklican državni zbor. — Pri manevrih v Galiciji se je pri Gorcah zgodila velika nesreča. Ko je vojaška patrulja 11. huzarskega polka, obstoječa iz

12 mož, hotela preplavati reko San, je vseh 12 mož ntonilo. Krvida je na tem, ker so bili vojaki v polni opravi, ki se je v vodi izkazala pretežka. — Ker so nekateri ministri turške vlade odstopili, si je moral iskati ministrski predsednik druge može. Novi može so bolj prijatelji mladoturkov, tako da je sedaj vlađa pomešana z mlađo- in staroturki. Teška mešanica se ne more dolgo držati. Anglija uporablja že ves svoj vpliv, da pride drugo ministerstvo, ki bo njej bolj po godu. — Na Bolgarskem je sklicana narodna skupščina, na kateri se posvetujejo radi vojske, ki bi se naj napovedala Turčiji, ker mori na Makedonskem Bolgari. Dosedaj so se vsi govorniki izrazili za vojsko. — V Tripolisu se vršijo majhne praske med Italijani in Turki. Sedaj zaradi prevelike vročine ni ugoden čas za vojskovanje.

— Dne 28. avgusta: Prestolonaslednik Franc Ferdinand je dospel v Rivo ob tirolsko-italijanski meji, da se udeleži manevrov, ki se ondi vršijo. — Tudi Srbija zahteva vojsko proti Turčiji. V Belgradu se je vršil shod, katerega se je udeležila ogromna, do 10.000 mož broječa množica ljudstva. Shod je sprejel sklep, v katerem se zahteva od vlađe, da mora takoj napovedati vojsko Turčiji. — Predsednik ogrske zbornice grof Tisza napoveduje po shodih, da še boj proti opoziciji ni končan. Tudi opozicija grozi z novimi napadi na zbornično večino ter prireja pridno shode med ljudstvom. — Prihajajo vesti, da je bolezen nemškega cesarja nevarnejša, kakor se je skrajna mislilo. Odpovedana so vsa potovanja in slavnosti, katerih se je mislil cesar udeležiti.

Razne novice.

* Godovi prihodnjega tedna:

1. nedelja: Angeljka.
2. pondeljak: Stefan kralj.
3. torek: Doroteja, Tekla.
4. sreda: Rozalija, dev.
5. četrtek: Laverencij Lust.
6. petek: Hermogen, muč.
7. sobota: Regina, dev. muč.

* **Osebna vest.** V Celju je praznoval dne 22. t. m. c. kr. davčni višji upravitelj g. Leopold Hasenbühel 40-letnico službovanja. — S peresom se je zastrupil c. kr. davčni oskrbnik g. Rudolf Illošek v Slov. Bistrici. — Živinodravnik g. Josip Koder je na lastno prošeo premeščen iz Vranskega v Žalec. — Višji sodniški pisarniški predstojnik v Mariboru Franc Wresounig je imenovan za pisarniškega ravnatelja istotam. — Na ptujsko gimnazijo je imenovan za učitelja g. dr. Viljem Hofer. — Umrl je sin ravnatelja mariborske kmetijske šole Franc Zweifler.

Iz poštne službe. Poštni praktikantje Tomaž Majhen, Oton Vidrich, Rudolf List, Artur Verzan in Janez Zahradnik so imenovani za poštne asistente v področju graškega poštnega in brzojavnega ravateljstva.

* **Nove naročnike** vabimo v svoj krog. Do konca leta, torej za 4 mesece, stane „Slovenski Gospodar“ za nove naročnike, ki ga plačajo naprej, **samo eno kromo**. Sram nas mora biti, da ima kranjski „Domoljub“ vsled pridne agitacije sedaj 30.000 naročnikov, a naš list še niti polovico tega. In vendar nas Štajercev ni mnogo manj, kakor Kranjcev. Prosimo vse, ki so naši, za krepko agitacijo.

* **Pametna beseda.** Da niso vsi liberalci z nedosledno Kukovčevim politiko zadovoljni, nam je priča članek v zadni številki Narodnega Lista, v katerem „odlični slovenski politik“, kakor ga list oceni, daje glede nekaterih političnih točk v mirni in olikani obliki svoje nasvete. Glede deželaoborske politike pravi: „Kar se posebej politike v Štajerskem deželnem zboru tiče, je vprašljivo, ali kaže slovenskim naprednjakom zavzemati drugo stališče, nego ga zavzema klerikalna večina. Če je takтика klerikalcev v gmotnem oziru ljudstvu škodljiva, ni merodajno. Če tudi ni pričakovati zmage v narodnem oziru, pa vsaj naprednjaki kot narodnjaki klerikalcev ovirati ne smejo. Če klerikalci izjavijo, da postopajo v deželnem zboru kot Slovenci, se mora iti z njimi čez drin stan in ne vprašati, ali postopajo pametno ali ne.“ — Če liberalni člankar izraža misel, da potom te taklike ni daleč do slega, mu ne upamo ugovarjati. S poštenimi nasprotniki se lahko marsikater bojni pohod v naši politiki skupno naredi.

* **Zaupniki davčnih oblasti.** Po nekaterih krajih so lagali liberalci in nemškutarji, da so naši poslanci krivi osebnodohodninskega davka, če prav ve vsak pametem človek, da se je osebnodohodninski davek sklenil že l. 1896, ko so liberalni advokatje vodili slovensko politiko. Sedaj pa se je pravica izkazala. Zaupniki davčnih uradov so, kolikor je dosedaj znano, samo liberalci in nemškutarji. Kdor ima kaj pritožbo, naj se zahvali pri vodstvu liberalne in štajerske stranke.

* **Sramotilci slovenskega ljudstva.** Smo že poročali, kako so pred kratkim liberalci v svojem glavnem glasili oposovali slovenske kmete in delavce, da so nestalni in in pokvarjeni ljudje. Sedaj je isti list prinesel novo sramotenje slovenskega ljudstva. V št. 188. Sl. Nar. piše o slovenskih romarjih: „Ti umazani božjepotarji puste za vsakim grmom kak kup, da mora človek vedno paziti kam stopi; ti božjepotarji so navadno tako nesnažni, da od daleč smrde in njih petje je tako, da človeka kar ščiplje.“ Tako pišejo liberalci v svojih listih o našem ljudstvu. Čudimo se, da se še vedno nahajajo kmečki in delavski ljudje, ki gredo za svojimi strupenimi sramotili.

* **Milioni na razpolago.** Prijatelj lista nam piše: V glaskem Volksblattu z dne 18. avgusta se bere, da se iščejo dediči za zapuščino 12 in pol milijona krov po Pavlu Ramšak, ki je 7. decembra 1911 umrl v Aguila v državi Colorado v Severni Ameriki in bil avstrijski državljan in

Štajerc. Ker se Ramški nahajajo v laškem okraju in morda tudi drugod, bi bilo umestno, ko bi se po St. Gospodaru poštevalo, kje bi utegnili biti dediči po imenovanem Ramšaku, ki je bil gotovo Slovenec. Leta 1864 je bil en dijak II ali III razreda na celjski gimnaziji, ki pa dalje ni študiral. Morda, da bi bil ta dijak isti Ramšak ki je v Ameriki toliko denarja zapustil. Bil je iz laškega okraja. Jaz sem ga dobro poznal. Rojen je bil menda v letih 1846-48.

* **Slov. kat. izobraž. društvo „Straža“** na Dunaju priredi ob prilikih evharističnega kongresa pozdravni večer na čast slovenskim udeležencem. Ta večer naj pokaže, da bivajo na Dunaju tudi Slovenci in sicer Slovenci, ki niso zatajili svojega naroda in vere očetov. Za te svetinje, ki jih morajo braniti z velikim trudem pred sovražniki slovenskega naroda in katoliške cerkve, naj dobe naši rojaki v tujini novega ognja in navdušenja. Spomin na rodno grudo jim bo stopil jasneje pred oči v veliki družbi slovenskih in poštenih srč. Zato naj zbera pozdravni večer, ki ga priredi „Straža“ v soboto, 14. septembra ob 8. uri zvečer v V. okraju Schlossgasse št. 5 vse dunajske Slovence, ki se zbirajo v izobraževalnem društvu „Straža“, in udeležence evharističnega kongresa.

* **Istrska katoliška mladina** je dne 25. avgusta obhajala v Beramu prvi tabor. V teku enega leta so po slovenskem vzoru istrski katoliški dijaki organizirali 15 mladenskih društev. Tabora se je udeležilo 300 organiziranih mladeničev, naroda pa je bilo veliko nad 1000. Tabor sta pozdravila voditelj katoliških Jugoslovanov dr. Šušteršič in škof tržaški dr. Andrej Kašin.

* **Evharištični shod.** (Skupna vožnja.) Za skupno vožnjo h kongresu gre vlak iz postaji: Dobova dne 10. septembra ob 11. uri 24 minut po noči, Brežice 11.38, Videm 11.53, Rajhenburg dne 11. septembra ob 12. uri 1 minuta po noči, Blanca 12.11, Šempica 12.26, Loka 12.42, Račeče 12.48, Trbovlje 1.28, Hrastnik 1.37, Židanost 2.17, Rimske toplice 2.28, Laški trg 2.38. Iz Celja gre za udeležence poseben vlak, ki bo šel kakih 10 ali 15 minut pozneje, kakor kaže naslednji vozni red: Celje ob 3. uri 1 minuta po noči, Store 3.09, Sv. Jurij 3.18, Grobelno 3.25, Ponikva 3.32, Poljčane 3.54, Slov. Bistrica 4.29, Račeče-Fram 4.39, Orehovalov-Slivnica 4.43, Hoče 4.49, Maribor 5.23, Pesnica 5.34, Št. Ilj 5.45, Špilteld 5.55. Vsi, ki stopijo v ta vlak, kakor tudi vsi drugi, morajo imeti železniške legitimacije, ki jih v krafkem dobjijo. Brez te železniške legitimacije ni olajšave pri cehu.

* **Pododbor Slovenske dijaške zveze za Štajersko** se je na občnem zboru, ki se je vršil pretekli četrtek v Št. Ilju v Slov. goricah, za prihodnjo šoško leto, sestavil sledeče: abiturient Franc Muhič, predsednik; abiturient Franc Bratina, tajnik; abiturient Martin Gorogranc, blagajnik.

V kn.-šk. dijaško semenišče v Mariboru so bili na novo sprejeti drugošolci: Janez Antolovič iz Dobove, Karol Gajšek iz Konjic, Peter Kovačič od Sv. Petra pri Radgoni, Jožef Kranjc iz Špitaliča, Mihael Napotnik iz Konjic, Stanislav Ozmc od Sv. Miklavža, Alojzij Prebevšek od Sv. Antona v Slov. goricah, Ludovik Štancer iz Jarenine, Anton Tomazič od Marije Snežne, Franc Zupančič iz Loke in Alojzij Sinkovič iz Kapele; ter tretješolci: Ant. Kežman iz Dobove, Martin Umek iz Pišec in Adolf Ramšak iz Skal.

Glede osebnodohodninskega davka nam posebno iz celjskega okrajnega glavarstva prihajajo pritožbe, kako dajevna oblast predpisuje ta davek celo malim in srednjim zadolženim posestnikom. Uradniki, ki imajo predpisovanje osebne dohodnine na skrbi, se izgovarjajo, da so dobili neko tajno odredbo od finančnega ministra, da se mora vsakemu kmetu, ki ima vsaj šest glav živine, naložiti ta davek. To pa je že od sile! Dobili smo pa tudi poročila, da se za večji osebnodohodninski davek posebno trudi nek dr. Pototschnig. Komur je ta davek neopravičeno naložen, naj takoj vloži priziv.

* **Razgledni železniški vozovi.** Dne 20. t. m. se je peljal prvi razgledni voz od Solnograda do Trsta, to je voz ameriške družbe Canadian Pacific Railway. Ta družba je sklenila z avstrijskim železniškim ministrtvom pogodbo, po kateri smejo družbeni vozovi voziti po nekaterih progah državne železnice, pred vsem Solnograd-Trst. Ti razgledni vozovi — deset — so bili izdelani po ameriških načrtih v Avstriji. Vsak voz ima 22 in pol metra dolgosti (najdaljši vozovi do sedaj so 15 metrov dolgi). Znotranjost vozov je najlepše opravljena. Tla pokrivajo težke preproge, stene pa velika zrcala. Voz ima 32 sedežev, potem oddelek za branje in kolidice z mnogobrojnimi časopisi. Tudi domača lekarja je v vozu. Brzopisec, ki zna več jezikov, in pisar na pisanilni stroj je potniku na razpolago. Najnovije dnevine novice bodo brzopavni potom dohajale vedno v voz. Lastni časopis bo izhajal v vozu. Na obeh koncih voza je prostora za 10 oseb, ki imajo prost razgled po okolici, kjer se vozijo. Službo opravljajo ameriški uslužbenci. Poseben vodnik, več več jezikov, bo opozarjal potnike na lepote pokrajine, skozi katere se vozijo. Ti vozovi se bodo priklopili dnevno v brzovlaku, ki gre iz Dunaja v Trst (dolgov 740 km). Vsak potnik, ki se vozi v I. ali II. razredu in določa še 5 K., sme ostati v razglednem voznu. Z vlakom se je vozilo obilo Amerikancev, polno časnikarjev raznih narodnosti, ki so bili na Bledu sliševno sprejeti.

* **Lastniki mlatilnic, pozor!** Pred dobrimi 4 tedni je hodil po mariborskem okraju nek Zamuda in je kmetom, ki imajo mlatilnice, ponujal varnostne pravne, kakor jih predpisuje postava. Izdačal se je

kot pooblaščenec mariborskega okrožnega glavarstva. Posestnikom, ki si niso hoteli naročiti priprave, je pretil, da bo stroj zapečatil in jih sodnji ovadil. Na ta način je res skoraj pri vseh posestnikih napravil dobro kupčijo. Ona varnostna priprava bi pa stala nad 28 K. Zahteval je povsod najmanj 10 K. are; mnogi pa so mu dali celo 20 K. Iz Št. Ilja v Slovenskih goricah se nam poroča, da je tam ta agent vzel v svojo mrežo zelo mnogo kmetov. Obljubil jim je, da dobijo v par dneh te varnostne priprave, in je kazal podpis mnogih župnikov in drugih odličnih mož, ki so si baje naročili, kar pa je bilo vse izmisljeno. Pretekli so že dobri tri, štiri tedni, a o varnostni pripravi ni ne duha ne sluha. Gotovo si je ta človek na ta način prilastil več sto kron. Opozarmo oblasti, da će se ta agent zopet kje prikaže, ga primejo in primerno kaznujejo. Pozor torej pred agenti!

Redka slavnost — izreden dar „Slov. Straži.“ Na gosti g. Frana Podvinški v Globokem pri Brežicah se je nabralo povodom zlate poroke omenjenega, 20letnice mašništva njegovega sina, preč. g. A. Podvinški, župnika na Remšniku in krščenja njegovega vnuka Ivančka med večelimi gosti te redke trojedine slavnosti 50 K. Hvala prisrčna. Slovenci, posnemajte!

III. slovenski protalkoholni kongres in ob enem 10letnici protalkoholnega dela na Slovenskem se bo obhajal v Ljubljani letos v nedeljo dne 17. novembra. Sodelovalo bo nova organizacija „Sv. vojska“ in „Društvo zdravnikov na Kranjskem.“

* **Kakšno vreme** in letu se pričakuje v l. 1913? Vremenski proroki pravijo tako: V letu 1913 se pričakuje, da bo mokrotno, soporno in toplo. Pomlad bo pozna in prijetna. Če bo pomlad več dežja, bo poletje suho in vroče, če dež izostane, bo poletje mokro. V jeseni začne sredji novembra zmrzovati. Zima bo mokra in deževna. Če bo vse res tako, bo videl in občutil tisti, ki bo živ.

* **Družinska pratika za leto 1912**, ki se je v zadnjih par letih tako splošno priljubila, da se nahaja že skoro v vsaki hiši, je ravnokar izšla. Dobiva se od sedaj nadalje v vseh trgovinah. Cena 24 v izvo, po pošti 10 v več. Kdor bi je ne mogel dobiti pri domačem trgovcu, naj si jo naroči v Ljubljani pri Katoliški Bukvarni ali pa v prodajalni Katoliškega tiškovnega društva. Zahtevajte povsod našo Družinsko pratiko s podobo sv. Družine. Razprodajalcu bo značen popust.

* **Trgovci s sadjem** na Spodnjem Štajerskem snujejo poseben kartel (zvezo). Namen te zveze je, da bi sadni trgovci lažko narekovali cene sadju, kakor bi se jim zljubilo. Res skrajni čas je, da takši škodljivi karteli, ki nimajo drugega namena kot kupiti dobiček v žepe veletrgovcev, postavno onemogočijo. Liberalci in socialni demokratje pa nastopajo vedno za karte.

* **Nove smodke.** Avstrijska tobačna uprava namrečja na jesi izdati 2 vrsti novih smodk in 3 vrste novih cigaret iz finega turškega tobaka.

* **20 let** je minulo 2. avgusta t. l., odkar je v Avstriji upeljana kronska veltjava.

* **Nova knjiga za čč. duhovščino.** Ravnokar je izdal g. Rudolf Janežič, spiritual v Mariboru, Officium divinum ali kratke nauk o brevirju. V tej knjizi je najdeš popolno navodilo, kako se mali brevir sedaj po novih papeževih predpisih; sploh pa obsega knjiga vse, kar je potrebno o brevirju. Knjiga ima 112 strani. Stane v platno vezana 1 K 60 v; bršlirana pa 1 K. Dobiva se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

* **Mladičem nabornikom** toplo priporočamo knjigo „Krščanski vojak“, kojo je spisal vojni kurat Rozman in se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Kmalu stane 80 vinarjev. Vezana 1 K 20 v.

* **Kdor še ne ve,** kako velike vrednosti je za vsakega, ki ima živilo, brzopirali kotel za živilko krmo, temu pošlje Slov. Straža v Ljubljani podnevi popis takih kotov popolnoma zaston.

Mariborski okraj.

m Iz mariborske ekolice. Dragi gosp. urednik! Z veseljem pričakujem Vaš cenj. list, da ga dobim v roke, ker sem radoven, kaj vse se godi po svetu. Letos se namreč na Spod. Štajerskem vrše v mnogih občinah obč. volitve. In kaker po časnih čitam, je že skoro povsod S. K. Z. na krmilu. Sicer je tu okoli Maribora ponekod še malo bolj zaspalo ljudstvo, ki se še da za nos vodi ti mariborskim nemškarskim gospodom. Človek se mora čuditi, če malo po okolici pogleda. Pretečeni teden sem se napotil iz Maribora k Sv. Urbanu in grede domov me dobi nevihta. Krenem jo malo pod streho v gostilno g. Perko-ta. Gledam v hiši okoli sebe, če bi videl kje kak slovenski časnik, a nisem nobenega zagledal. Napotim se spet dalje in pride do Černičeve opkarne v tisto krasno ulico, kjer je cesta največkrat podobna blatnemu jezeru. Čudim se, da se v mariborskem okraju proti posilnim škodnim občinam ne postopa z večjo strogostjo. Tedaj ko tam skozi tisto ulico grem, na katero visi od obeh strani

ževa hiša je že od nekdaj daleč na okrog splošno spoštovana, posebno vsled značajnosti vseh Draževih in pa gosoljubnosti. Rajna je bila sestra velečastitega gospoda Očkerla, župnika pri Sv. Andreju v Slovenskih goricah. Pogreb, ki se je vršil dne 26. avgusta, je bil velikanski. Pokojnici svetila večna luč! Upamo, da bo Draževa hiša tudi nadalje ostala vzor obmejnem slovenskim hišam!

m Gornja Sv. Kunigunda. Janez Lešnik in Kunigunda rojena Heričko, ki sta ta čas viničarja pri grofu d' Avernas, sta v tukajšnjih župnijski cerkvi sklenila zakon dne 25. avgusta 1862. Dopolnil štorej 50 let zakonskega življenja, sta zadnji ponedeljek, dne 26. avgusta 1912, obhajala zlato gostijo. Zlata poroka se je ob obilni udeležbi ljudstva vršila v tukajšnji župnijski cerkvi ob 10. uri dopoldne s sveto mašo in zahvalno pesmijo. Slovesnosti se je med drugimi udeležil tudi grof d' Avernas-ov oskrbnik, g. Albert Stotz.

m Sv. Križ nad Mariborom. Nedelja, dne 25. avgusta bo ostala gotovo vsem Križanom v nepozabnem spominu. Da se bo naša slovesnost, s katero smo proslavljali 25letnico našega društva, tako veličastno obnesla, nismo pričakovali. Upali smo, da nas obiščejo ta dan naši sosedje v precejšnjem številu, toda na tak mnogošteviljen obisk nismo računali. Spoznali smo, da nas naši sosedje spečujejo, ker tako neustrašeno in značajno stojimo v katoliško-narodnem taboru. Veselično razpoloženje se je bilo pričelo že v jutru.

Sv. Križ je bil ves v zastavah, postavljeni so bili lepi slavoliki in pokali so topiči. Ko so nekoliko po 9. uri prikrali mariborski Orli, jih je pozdravil g. župan Galunder. Z godbo na čelu in med gromenjem topičev so potem odšli vrlji fantje na veselični prostor in kmalu nato v cerkev, kjer se je vršila slovenska sveta maša. V zelo lepi pridigi se je spominjal g. župnik obeh slovesnosti. Po večernicah se je pa pričelo na krasno preijenem veselčinem prostoru živahnemu življenju. Od vseh strani so prihajali udeleženci in se je zbralo na stotine občinstva. Pozdravil je zbrane predsednik društva g. Hlebič. Slavnostni govor je imel g. nadrevizor Pušenjak, ki je v vznešenih besedah opisal društveno zgodovino in začrtal društvu nova pota ter pozival k delovanju v Slomškovem duhu. Jayna telovadba mariborskih Orlov se je vrlo dobro obnesla. Gledalci so bili očarani od lepega nastopa navdušenih mladeničev. Tudi ves ostali vspored se je izborni rešil. Filomena Hauptman je zelo lepo deklamovala daljšo pesem, ki jo je v proslavo 25letnice zložil č. g. župnik Zemlič. Zlasti je ugajala živa slika, prirejena od belo oblečenih šolaric. Globoko zamišljeno pesem, v kateri so se deklice klanjale nepozabnemu vladiku, je tudi zložil č. g. Zemlič. Pevski zbor je prednašal več pesmi, prav dovršeno in blagogradno. Prosta zabava, med katero se je vršil boj s konfeti, igrala godba in donela slovenska pesem, je bila zelo prijetna. V šotorih se je pridno prodajalo in so ljudje zelo radi segali po dobrih in okusnih stvarih, ki so se jim nudile. Bog nam daj pri S. Križu še več takih preditev. Hvala prisrčna vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da je slavnost tako sijajno izpadla.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Kako nespametni so slovenski stariši, kateri pošiljajo svoje otroke v šulferajnsko šolo, češ tam se bodo učili nemški, da potem ložje kam pridejo i. t. d. No, povem vam, eden zgled! Sin tukajšnje gostilničarke Sarnitz je obiskoval celi čas to nemško šolo, in doma se seveda govoril tudi vse nemški! Letos je hodil delat skušnje za prvi gimnazijski razred, pa je vendar v kljub svoji nemščini ni napravil! Učenci slovenskih šol so jih napravili! Kje so torej tisti veliki uspehi? Slovenski stariši! Ali so vam res ljubi vaši otroci, aka so nemškotarski nevedneži, nego brihtni slovenski mladeniči in dekleta?

m Svečina. Bratovski opomin kmetom, udom „Südmark“ Bil je čas, ko je bilo pri nas vse tih in mirno. Skoro vsi smo spali sladko spanje narodne brezbrinosti. A tekom nekaj let se je pa stvar močno zasukala. Potegnil je veter od severa in od juga, zašumelo je, vrste naše so se razcepile v dva dela. Mnogo kmetov se je postavilo na levo stran — ker mislimo, da je na tej strani biti bolj častno. Vprašam vas, dragi kmetje, ki ste udje „Slovenske Straže“. To bi bi bilo dobro delo, pri „Südmark“ pa greši protestantsko društvo. Mislite, da podpiranje takih reči ni pregeeno? Katoličan podpirati krioverce, to je pa že preveč! Prosim vas, pustite to! Ako že hočete biti vi, ki ste sinovi slovenske matere, Nemci, no pa bodite, pa veliko pameteje bo, da bodite to, kar ste. Ž malimi izjemami, slovenski oče naš so vas vaše matere učile moliti. Res je, da je dobro, če tukaj na meji umeš nemščino, pa zavoljo tega narodnost prodati in materino besedo zasramovati tudi ni treba. Povem vam, nič slabše se vam ne bo godilo ako vstopite v naše vrste in z nami branite starodavno Svečino, da jo ne poplavijo luterani. A res, še šulferajn tudi hočete imeti! Saperlot, to je pa nekaj! In drugo šolo tudi! Da, da, občinske doklade so še premajhne!

m Slov. Bistrica. Slomškova slavnost v Slov. Bistrici, ki jo je priredila podružnica „Slov. Straže“, v nedeljo dne 25. avgusta, se je sijajno obnesla. — Ljudstva in posebno mladine se je kar trlo na slavnostnem prosoru. Prostor je bil okusno okrašen. Gooste pozdravili v vznešenih besedah predsednik podružnice „Slovenske Straže“, gospod Obersne. Slavnostni govor je imel kot odposlanec S. K. S. Z. gosp. dr. Anton Jerovšek. V govoru je povdarjal, da nam nepozabni naš Slomšek še zdaj kliče: Slovenec, izobrazuj in likaj se, da se boš mogel braniti proti tujemu sovražnemu navalu. Slovenec, bodi značajen, potem bos tudi sam gospodar na lastni zemlji in ti ne bo treba hlapčevati tujem. Slovenec, ljubi svoj jezik in spoštuje ga. Žalostno dejstvo je, da Slovenci v družbi, na ulici in doma med seboj kaj radi nemški govorijo, ali pa na grdu način mešajo slovenske in nemške stavke. Žalostno je, da fantje in dekleta, kateri pridejo v mesta, tako hitro zavrzijo materin jezik in začnejo govoriti popačeno nemščino. Žalostno je, da

posebno po trgih in mestih slovenski stariši s svojimi otroci nemški govorijo, ter si tako vzbajajo jančarje. To je proti volji Slomšekovi, ki je pred 50 leti že odločeno zahteval, da se slovenska beseda glasi v slovenski družbi, na ulici, doma, kratko povsod; ker če sami ne bomo spoštovali materine besede, je tujec tudi ne bode. — Pri slavnosti sta krasno pela poljčanski in makolski pevski zbor. Mlađina iz sv. Venčesla je prednašala več slavoslovov, katere je Slomšek v čast zložil gospod župnik P. Gregor. Slavnost se je končala z Finžgarjevo igro „Naša kri“, v kateri so domači izborni rešili svoje vloge. Ta Slomškova slavnost ostane vsem udeležencem v trajnem spominu.

Pazite na otroke! V torek dne 26. t. m. dopoldne je na Pobrežju, Tržaška cesta štev. 5, padla 5letna deklica Marija Zdražil z okna podstrešnega stanovanja kakih 14 metrov globoko na dvorišče in je tam nezavestna obležala, dokler jo ni našel hišni gospodar gospod Vrabl. Ta je otroka zanesel k vodnjaku in ga tam z vodo zmakal, dokler ni prišel k zavesti. Se le zdaj je mati zagledala nesrečo in prilepla od sosedje, s katero je po znani ženski navadi ves čas neprestano govorila. Otroka so zanesli v bolnišnico.

Umrl je v Laporju sin posestnika M. Polanec. Služil je pri 47. pešpolku, a so ga morali radi bolezni odpustiti domov. N. v. m. p.!

m Hoče. V nedeljo, 1. septembra po rani maši se vrši pri nas v prostorij Rojkove gostilne politično in gospodarsko zborovanje. Na dnevnejši redi je v prvi vrsti ustanovitev podružnice c. kr. kmetijske družbe za Hoče in Slinice. Poročal bo poslanec Pišek, ki bo govoril tudi o političnih razmerah. Kmetje, posestniki pridej!

m Sv. Rupert v Slov. gor. Bralno društvo priredi dne 1. sept. t. l. Slomškovo veselico po večernicah v stari šoli. Vspored: pozdrav predsednika, govor o Slomšku, šalo gra „Čevljak“, petje domačega pevskoga zabora itd. Za tem prosta zabava v gostilni g. Solaka. Ljubitelji poštene veselice ter častilci blagega Slomšeka pridejte vse! Vas pričakuje odbor.

m Puščava. Tukajšnje katol. delavsko društvo priredi v proslavo Slomškove 50letnice po večernicah v stari šoli. Na vspored: pozdrav predsednika, govor o Slomšku, šalo gra „Čevljak“, petje domačega pevskoga zabora itd. Za tem prosta zabava v gostilni g. Solaka. Ljubitelji poštene veselice ter častilci blagega Slomšeka pridejte vse! Vas pričakuje odbor.

m Lembah. V nedeljo, dne 1. sept. 1912 priredi Kat. delavsko društvo v Mariboru na gostilniškem vrtu g. Feliksa Robiča veselico. Na vspored: pozdrav, petje in različne ljudske zabave. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 30 vin. za osebo.

m Hoče. V nedeljo, dne 1. sept. bo po večernicah zborovanje dekliške zvezde. Pridite vse članice! Govoril bo se po radi dekliškega shoda v Cirkovca, ki bo dne 8. sept. katerega se bo udeležila naša Marijina družba in dekliška zveza polnoštevilno.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Redni mesečni shod Orlev minulo nedeljo, ne mlađeniški shod za celi okraj, kakor se je pomotoma poročalo, se je vrlo dobro obnesel. Govoril je Orlom in zbranim mlađenkam naš priljubljeni državni poslanec g. Michael Brenčič. Pozdrave iz Ormoža je prinesel vrli in za vse dobro vneti mlađenič Sever, predsednik ondotne Mlađeniške zvezde. Orli so nastopili z govor in deklamacijami. Nato se je vršila na prostornem samostanskem dvorišču telovadba, ki je zelo dobro uspela. Ugajale so posebno skupine Mlađeniči, le tako vrlo naprej!

p Ptuj. Zbolel je na posledkih operacije na kolenu mil. g. prošt Jože Fleck in se priporoča [p. n. gg. sobratom v molitev! — Vojaški nabori so se vršili zadnji teden v Ptaju. Po stari naborniški navadi in pravici so prihajali fantje glasno pevajo in pa vriskajo na nabor. A nekaj značilnega smo pri tem opazovali: mnogi fantje so se vedli kako dostojno in prepevali so, lepe narodne pesmi in korakli mirno naprej; drugi pa so se silno pijani zibali v gručah po ulicah in cestah, kričali in izzivali z grdim nemškim: „Auf wuchs!“ To je še neorganizirana mladina, ki kaže svojo korajžo, še po štajerčiansko-šoparskem receptu! Našim fantom pa, ki tudi na zunaj kažejo oliko, vsa čast! Mlađim ljudem je treba izobrazbe! — Wacht am Rhein. Grem tu en dan po ptujskih ulicah in pridem do kopice fantekov, ki so vselej in glasno piskali na piščalke in kaj so piskali? „Die Wacht am Rhein!“ Najmanj desetkrat so jo ponavljali. Grem dalje in pridem mimo neke gostilne; glasno petje se je razlegalo iz gostilniških prostorov. Peli so: „Die Wacht am Rhein!“ Stopam naprej. A nasproti mi pride tropa gospodjev nabornikov, gotsvo so bili domaćini, Ptujčani. Zatulili so: „Die Wacht am Rhein!“ Zvečer so imeli ravno isti mestni naborniki nekak obhod po mestu; mučili so se z neko pesmijo, a ni šlo več prav, a iz čivkanja se je spoznal: „Die Wacht am Rhein!“ To bodo imenitni in zanesljivi avstrijski vojaki!

p Iz ptujske okelice. Dne 7. t. m. so v Širovcach, župnije Sv. Urbana našli umorjeno deklico Pukšč. Imela je prerezan vrat. Na sumu je neki že oženjeni Martin Fras, katerega je že orožništvo arretiralo. Bil je naročnik „Stajerke“ ter najhujši nasprotnik duhovnikov in naše stranke.

p Sv. Levrenc v Slov. Goricah. Ko smo dne 11. t. m., kakor običajno obhajali cerkveno godovanje (šegovanje), je tukajšnji cerkveni urad prosil c. kr. okrajsko glavarstvo v Ptaju dovoljenja za strešjanje, mu glavarstvo tega ni dovolilo. Ko pa so dne 7. julija t. l. krčmarji na Polenšku obhajali žegnanje, seveda po svoje, je istim strešjanje dovolilo. Čudno, toda komu se naj čudimo, c. k. okr. glavarstvu ali paragrafom?

p Vurberg. Kmetjska podružnica za ptujsko okolico je priredila v nedeljo 11. avgusta pri nas poučno zborovanje, na katerem je poučeval c. kr. drž. živinodržavnik g. Pirnat. Predaval je o svinjereji in govedoreji, posebno gledo prvo pomoči pri raznih bolezni naše živine. G. živinodržavnik smo za lepo nauke zelo hvalični.

p Svetinja pri Ormožu. 15. avgust je bil za nas dan veselja. Dopoldne smo imeli cerkveno slavnost — žegnanje, katero obhajamo po stari navadi vsako leto. Popoldne smo se pa zbrali v velikem številu na vrtu g. Mat. Pihlarja, da proslavimo našega rodoljuba, škofa Antona Martina Slomška. Slavnost se je otvorila s predgovorom, nato je pa sledila itra: „Fabiola in Neža“ v 4 dejanjih, ki je izpadla prav dobro in zadovoljila vso občinstvo, ki je s zanimanjem sledilo posameznim prizoram. Naša vrla dekleta so pa zopet pokazale svojo skrb in neuromno trud za uprisarjanje slovenskih iger na našem odru, ob enem pa tudi vnemo in navdušenost za versko in narodno stvar. Igri je sledil slavnostni govor, kjer nam je podal g. govornik v krasnih in izpodbudljivih besedah Slomškovo neuromno delovanje v verskem in narodnem oziru. Nato so priredile dekleta igrači v proslavo Slomška, kjer so ga slavile z mičnimi pesnicami in lepimi govorji, posebno pa so proslavljale Slomško kot velikega ljubitelja svoje domovine. Temu se je sledila prosta zabava s šaljivo pošto in srečolovom. Predvsem se moram zahvaliti preč. g. župniku za njihov trud in njihovo požrtvovalnost, nato g. govorniku za prelepse besede in konečno našim vrlim vrtlim dekletom, ki tako pridno delujejo za versko in narodno stvar. Vsem skupaj pa ostane ta slavnost v prijetnem spominu!

p Hardek pri Ormožu. Prostovoljno gasilno društvo za ormožko okolico si je izvolilo pri svojem zadnjem občenem zboru g. Franca Hanžetiča zopet za svojega načelnika. Društvo je imenovalo za posebne zasluge napram društvu častnim občenom domaćinom preč. g. župnika in kn. Šk. svetovalca v Kapeli pri Raidgoni Martina Meškota in prejšnjega društvenega načelnika posestnika itd. na Hardeku, gospoda Andraža Žinko.

p Hum pri Ormožu. Pretečeni teden je po daljni mučni bolezni previden s sv. zakramenti za umirajoče umrli bivši tukajšnji posestnik Jožef Trop, v precej visoki starosti. N. v. m. p.

p Ormož. Pretečeno nedelje so tukaj poročali drž. in dež. poslanci gg. dr. Korošec, Brenčič in Meško. Zbrani zborovalci, katerih je bilo nad 100, so poročila v navdušenjem sprejeli ter gg. poslancem isrekli iskreno zahvalo.

p Središče. Naši liberalci kažejo čedalje bolj svojo oliko. Dne 8. avg. ko so se vračali Orli od vaj, jih je napadel eden najpogumnojših liberalcev s kamenjem in psovkanji. Stvar je že pred sodnijo. Le tako naprej, cvet srediških liberalcev s svojimi surovostmi! — V zadnjem „N. Listu“ čitalo, kako slabo izpoljujejo „klerikalci“ osmo božjo zapoved — toraj, da smo pisali neresnico v 32. štev. „Sl. Gosp.“, zakar je tudi naš učitelj zahteval popravek. Poslušajte toraj to veliko neresnico, da šolski otroci ne nazivajo fantov in deklet s „čuki“ in „sovami“. Dne 16. avg. po šolskem poniku so se zbrali mlađi sokolčki v svojem telovadnem prostoru. Nek šolar in V. razreda ravno iz razreda g. Muzeja je vrgel na dvorišče poleg stanjučih žensk kamen, potem pa jabolčni ogrizek, ki je priletel ravno pred deklet, ki je bila na dvorišču. Ko je gospodinja paglavca skregala, jo je nazval s „sovo“. Toraj olike od strani liberalcev je taka, da si upa tak paglavce nazivati že priletno osebo s takimi priimki. Takih „neresnic“ bi vam lahko še več našeli, pa ni potrebno, in tudi na druge neumnosti v zadnjem celjski cunji ne odgovarjam. Tak lažnjiv list, kot je „N. L.“ ni vreden, da ga količkaj pošten človek prime v roko. Le napadajte nas in pišite, kar vam je drago, mi samo pravimo: ni slab sad ki ga ose pikajo in — dobra reč ima povsod sovražnike.

p Cirkovce. Dne 8. septembra bo pri nas velik dekliški shod dekliških zvez in Marijinih družb dekanije Dravsko polje. Natančen vspored se še pravocasno naznani. Dekleta skrite, da bo udeležba velika.

p Zetale. V proslavo nepozabnega škofa A. M. Slomška se vrši na Malo Gospojnico, dne 8. sept. po poznam sv. opravil velik dekliški shod pri romarski cerkvi Marije tolažnice. Pred pozno sv. mašo bota blagoslovjeni krasni banderi Mlađeniške in Deželiške Marijine družbe.

Pridobivajte nove naročnike!

Ljutomerski okraj.

Ljutomer. Tukaj je 18. t. m. praznovala Okr. posojilnica svojo 40letnico, po sv. maš

sojilica liberalna ustanovitev. Nova laž! Ustanovniki, kakor: Kukovec, Moharič, 'Drobnič', Bežan, Štraki in drugi so bili možje iz naše sredine, oni še niti vedeli niso, da se kuje v Celju ali kje drugod liberalstvo; če se je pa vtepel tu ali tam v odbor kak liberalec, ni njegova zasluga, da je naša Okrajna posojilnica danes na zdravem in trdrem stališču, kakor malokatera na Štajerskem, ampak vestno oko Kukovčeve, pozneje Bačnikovo, ki je znalo vsako liberalno nakano v pravem času preprečiti. Edine zasluge bi mogoče bili oni stotaki, ki so šli pri zvezni tiskarni v Celju in v zmirom prazno sokolsko blagajno v izgubo. Konec temelj Gótovo je, da bi že Okrajna posojilnica danes več ne obstajala, če bi bile vodstvo dano v njihove roke.

I Gornja Radgona. Davkoplačevalci gornjeradgonske občine, poglejte v svoje davčne knjižice, tam najdete, da plačujete nič manj, kakor 212% davčnih doklad! Taki napredek kažejo naši Nemci v tej občini! Da ga hočejo upeljati tudi po ostalem celjem gornjeradgonskem okraju, kaže to, da so zvihali okrajne doklade od 27% na 54%. Le tako naprej, na predni gornjeradgonski tržani, sedamki gospodarji našega okraja!

I Gornja Radgona. Gornjeradgonski okrajni šolski svet je v slovenskih rokah. C. kr. notranje ministrstvo je prizivu slovenskih zastopnikov ugodilo ter volitev udov v okrajni šolski svet z dne 26. julija 1911 potrdilo.

I Sv. Križ pri Ljutomeru. "Stajere" se je v 31. št. z vso silo vrgel na našega č. g. kaplana. Piše, da smo preteklo zimo dobili drugega kaplana. Dopisnik še torej niti ne zna kdaj je zima ali poletje. Sedaj si g. kaplan je prišel lansko leto v začetku septembra, takrat še pri nas na Murskem polju ni zima. Nadalje piše, da ima g. kaplan izborni talent za hujskanje. Povej in odkrij dopisunek, kje je tisto hujskanje. G. kaplan je tako mirnega zuačja in ti si upašnjemu hujskanje podtikti! Piše tudi, da se ga ovčice bojijo, kakor živina neumnega pastirja, ki jo brez vzroka pretejava. Gotovo se g. kaplana bojiš ti, ničvrednež; ima pač vzroka dovolj, da se ga bojiš. Nadalje kvasi "Stajere" o pridigi 28. julija, v kateri je svaril g. kaplan pred nespodobnim življenjem. Dopisunek če je pridiga zadevala tebe tedaj pa molči! Potem pa vpraša, kdo je krije, da se mladina ne varuje, ter napada pevske vaje. Gotovi stariši naj le pazijo na svoje otroke, da ne bodo hodili po drugih grešnih potih, pri pevskih vajah, ki so za dekleta v nedeljo popoldne se gotovo ne bodo pohujšale. Ničvredni lump nadalje piše, če se kaplan ne bo poboljšal zaplesali bomo ostreje z njim v Štajercu. Dopisunek pazi da nebi mi tebi nekaj drugega zaplesali. Najstarejša cerkvena pevka.

I Veržej. Naš poslanec g. dr. Kukovec je brihtna glava. V zadevi naših pašnikov strelja take kozle, da glejajo vse uradi, katere „osrečuje“ s svojimi vlogami, pomilovalno na nas. Mož namreč ne pozna popolnoma nič naših gospodarskih razmer. Pri prihodnjih volitvah bomo dr. Kukovec poslali v penzion.

m Križevci. Nam vsem je še dobro v spominu oseba starega Požegarja, starega študenta, kateri je živel od miločine dobrih ljudi. Kmalu po njegovi smrti se je prikazala druga študentovska prikaz v naši župniji — Križančev študent, katerega redi njegova mati, on pa po shodi in veselicah kaže svojo „dolgoletno“ študentovsko oliko. Preteklo nedeljo se je vrnila v Ljutomeru ljudska slavnost, kjer seveda ni smel manjkati „dolgoletni študent“. Pri govoru gosp. drž. poslanca Roškarja je začel delati tako neuvestne medkllice, da je nas Križevane, ki smo bili v njegovi neposredni bližini bilo sram, da se naš faran tako obnaša. Šele na naše svarilo je malo utihnil. Sliši se, da hoče ta študent pri nas isti dan, ko bode imelo bralno društvo veselico, prediti liberalno veselico pri Solini; oder bo baje dobil v Veržeju, obiskovalce veselice pa si naj od drugod naroči, ker naši ljudje ne bodo hodili na liberalne veselice.

I Sv. Jurij ob Ščavnici. Bralno društvo nazanja, da je nameščeno veselico za dan 1. sept. prestavilo na dan 8. sept. t. l. Odbor.

Slovenjgraški okraj.

s Šmartin pri Slovenjgradcu. Slomškova slavnost se je vrlo dobro obnašla. Prijazni Homec je bil prav praznično oblečen za preleplo slovesnost cele mislinjske doline. Č. g. profesor Vrežen nas je v do solz ganljivem govoru vodil za modrim velikanom Slomškom in našteval njegovo velike za sluge za božjo čast in naše zveličanje. Po večernicah pa je bila slavnost zunaj cerkve. Na lepo okrašenem odru so zapeli združeni pevci krasne pesni med slavnostnimi govorji. Ko so zapeli Preljubo veselje je prisotna tisočglava množica spremljala pevski zbor. Domači g. župnik je pozdrvil na vzoče ljudstvo, ki je tako obilo prišlo slavit zaslужnega duhovnega velikana Slomška. Dr. Vrstovšek je v navdušenem dolgem govoru slikal velike zasluge Slomškove za nas Slovence, ki nas je prebudil, da se zavedamo svoje narodnosti. Prav navdušeno je tudi govoril mladenič J. Gams mladeničem in Veronika Gams mladenkam. V istem smislu je govoril tudi mladenič, predsednik bralnega društva v Starem trgu. Posebno počivalo zasluzijo pevci, ki so umetne in narodne, posebno Slomškove pesmi popevali neutrudno in prikupljivo, da se je vse veselilo. Tako lepo se je vršila cela slavnost v cerkvi in zunaj cerkve, da je pač vsem poslušalcem iz dnu srca govoril g. mestni župnik, ko se je v vznesenimi besedami zahvalil vsem, ki so sodelovali v Slomškovo proslavo.

p Starigrad. Položili so v črno zemljo 1. t. m. mnogo zasluzeno gospodinjo in skrbno mater svojih petrovo otrok Uršo Požlaz p. d. Hadermaš, v starosti 86 let. Živila sta skupaj s svojim že rajnim možem v poštenem zakonu 63 let. Ljubljena je bila od vseh, posebno pa od svojih krstnikov in birmiških otročičev, ki sta jih blaga rajna imela 198. Pojedini dobrotnici trajni spomin.

s Marenberg. Kdo je neki ta, ki ga naše prireditve v oči bodejo, ali ima kakšno škodo od njih? Naj se oglaši pri našem odboru. Mi mu tudi hočemo škodo povrniti, če pa nima nobene škode in ga nič ne stane, tedaj pa naj nas in naše prireditve pusti pri miru.

s Pedgorje pri Slovenjgradcu. Dne 1. sept. se vrši po ranem sv. opravilu v cerkveni hiši shod S. K. Z. Peročal bode posl. dr. Verstovšek. s Škale. Dne 8. sept. se vrši po ranem opravilu v bralni sobi shod S. K. Z. Peroča posl. dr. Verstovšek.

s Zavodje. Na dne 8. sept. napovedani shod S. K. Z. se ne vrši. Naznanilo v prejšnji številki našega lista se tem preklicuje.

Konjiški okraj.

k Kebelj. Včeraj dne 25. avgusta se je vršil v prostorih g. Fakulta zelo obilno obiskan shod. Shodu je predsedoval g. Gričnik. Poslanec Pišek je poročal o državnem in deželnem zborni ter odgovarjal na razna vprašanja, kakor o osebnodohodninskem davku, cestah, šolah itd. G. Potnik Janez iz Sv. Kungote je govoril o lepih uspehih S. L. S. in navduševal delavce za nadaljnjo delovanje, bojevitost in vstrejnosten. Vse mu je ploskalo.

k Sv. Kunigunda na Pohorju. Shod, ki se je v nedeljo vršil pri nas, je bil nepridakovano velik in skoro sv. najuglednejši možje so prišli. Poslanec Pišek je poročal o raznih važnih gospodarskih postavah, o osebni dohodnosti in cestnih zadevah. Gosp. Potnik Janez je poročal kaj se je dosedel in kaj naj bi se nadalje ukrenilo zaradi prepotrebnih cest. Sprejmejo se so sogasno važne resolucije.

k Brinjeva gora. Na Jernejevo so šolarji višjih razredov slovenske šole v Konjicah naredili izlet na našo goro. Spremljali so jih gg. učitelji: Pirh, Kristina, Petrič, Šnuderl. Sv. mašo je popeval gospod katehet Podpečan. Ogledavši si svet, podali so se v dolino k premogovniku. Tu jim je g. Burian razkazal ručnik. V oddelkih jih je s tozadnjim strojem spuščal globoko v jame in jih vodil po rovu. Ko so se bili vrnili na beli dan, podali so se v Zreče. Tam so na vrtu g. Kračuna se kratkočasili s petjem, pričrnužili so se jim še domači šolarji in pred skupnim „občinstvom“ je del izletnikov vprizoril dve igri. Slednjič so obiskali župnijsko cerkev ter odkorakali proti Konjicam.

Celjski okraj.

c Celje. Srebrni zasluzni križec je dobil ob priliku svoje upokojitve uradni sluha pri okrajinem sodišču v Celju, Sebastijan Pratter. — Enega zadnjih večerov je padel v Savinjo blizu Celja 80letni, v Šmarje pri Jelšah pristojni gostač Anton Kadoršek, kateri se je mudil tukaj pri obiranju hmelja. Kadorška je nesla voda že precej daleč naprej. Njegove klice na pomoč je slišal nek mož, ki se je slučajno tam bližu kopal ter mu šel pomagat in ga potegnil iz vode. Kadoršek se je pri padcu tudi precej poškodoval in so ga na odredbo policije spravili v bolnišnico. — Neznan uzmivoč je neki natakaric v „Nemški hiši“ ukral z njene sobe 200 kron denarja. — Cesar je potrdil izvolitev pl. Jabornegga županom celjskega mesta. — Vlomljeno je bilo v noči od četrtega na petek v poslopju celjskega okrožnega sodišča. Tat, kateri se je že zvečer priplazil v poslopje, je vlomil v sobojetniščne uprave ter odprl tam več miznic in pokradel okrog 80 krov denarja. Poskušal je vlomiti tudi v glavno blagajao, kar pa se mu ni posrečilo. Policija je drugi dan izsledila vlomilca v osebi agenta Andreja Drevenskega, kateri je znan tudi kot cerkveni tat. Pri njem so našli še 65 krov denarja. Izročili so ga okrožni sodniji. — Celjsko okrožno sodišče je obsodilo natakarico Amalijo Arlič, službujočo v Slov. Gradcu v Narodnem Domu, na dva meseca težke ječe, ker je ukrala nekemu kmečkemu fantu, s katerim je popivala, 320 krov. — Z ročico je udaril v noči 8. julija rudar Franc Miklič v Trbovljah rudarja Karla Grobelška tako hudo po glavi, da ga je težko poškodoval. Prigovarjal mu je k temu tudi rudar Franc Zaler. Miklič je obsodilo celjsko okrožno sodišče na sedem mesecev, Zalerja pa na šest mesecev ječe. — Mestna občina v Celju je dozidala novo ljudsko šolo za dečke in dekle. Pouk v tej novi šoli se prične že v jeseni. — Na Bregu pri Celju so zaprli nekega Rudolfa Benišnika in Jurija Faktorja, ker sta ukradla v Žalcu poln voz piva s konji vred. Na Bregu pa je doletela oba uzmivoča roka pravice. Faktor je že znan tat in je preselil že več kot 10 let v zaporu. Izročili so oba okrožna svdnji v Celju. Ukradene konje, voz in pivo, so pa izročili nazaj lastniku. — Umrl je v celjski bolnišnici v ponedeljek zjutraj dr. Benedikt grof Giovannelli Gherberg v starosti 70. let. Pripeljali so ga iz Rogaške Slatine, kjer se je nahajal na letovišču in tam nenadoma obolel, v celjski bolnišnico, kjer je kmalu umrl.

c Celje. Samodrč je povožil na državni cesti pri Celju hlapca Janeza Mauca iz Arjevasi. Maucu je zlomljena desna noga.

c Hmelj. Obiranje hmelja se je pričelo. Iz Žatca na Češkem poročajo z dne 21. avgusta, da je obiranje hmelja v polnem teku. Prvo obrani hmelj je imel lepo barvo, toda ni bil popolnoma dozorel in ni bil težak. Kar se ga je obralo ta zadnji teden, je zelo lep in po kakovosti izboren. Prodajalo se ga je po 130 do 150 K per 50 kg. Hmelj je zdrav in je potreben samo ugodnega vremena, pa bo hmeljska letina prav dobra. Tujiči iz drugih krajev poročajo o dobrem stanju hmeljskih nasadov in bo, kakor se splošno sodi, letošnja svetovna hmeljska letina dobra. Pričakuje se, da se bo pridelalo na celem svetu letos 1,787,000 meterskih stotov hmelja. Lansko leto se ga je komaj pridelalo 1,300,000 meterskih stotov. Čeprav bo množina letošnjega pridelka precejšnja, se vendar obetajo primeroma lepe cene, ker so zaloge pivovaren vseledi zaporednih slabih letnih popolnoma izčrpane.

c Sv. Jurij ob juž. řeči. Celjski liberalci so sklenili, da so pri volji po vinarjih zbirati darove za strankine namene. Tudi šentjurški so poskušali s fehtarjo. Kmetje naj bi že naprej z denarnimi in drugimi prispevki pokrili izgubo, da bi se tako prideliv „dobro obnesla“. Zadnjič, ko so se šli na manto „fotografirat“, so razposlali nabiralce, zdaj pa zopet za veselico pri Žajcu so klanske punce obletale sosednje vasi. Njih prireditve so pa po okusu trške in kmečke gospode, t. j. tistih redkih hiš, kjer imajo za „nobel“, če smo liberalni. S cirilmotodarijo in s pomočjo sokola hočejo liberalizem vhitopatiti. Pa ne vleče in ne vleče, če tudi z godbo vabijo. Pri nas nobeno društvo ne prospava, dokler se šarži v uniformah ali brez njih izpostavljajo za liberalce. — Kmet Spolenak v Repnem je prognaan iz svojega posestva. Ali bo ta slučaj druge okoličane kaj izučil, ki se podajajo v isto nevarnost, ko, mesto da bi v stiski se zatekli k posojilnici, še zdaj v 20. stoletju trpijo da oderušča evte? Žrtva oderušča bodo sami postali, ko sprejmejo denar od ljudi, ki so denar si izposodili, da ga dražje razpečajo.

c Novacerkev pri Celju. Dne 18. t. m. je bil cesarjevi rojstni dan in naša občina ima navado, da v ta namen razobesi cesarsko, slovensko in štajersko zastavo na občinski hiši. Ker je pa imel tukajšnji nemčurški fajfer, ki stoji večinoma iz neizkušenih fajfov in par privandnih nemčurških kramarjev, svojo veselico, jih je posebno slovenska zastava bodla v oči. Neki Schäuperl in Teusch, pomoržni uradnik pri davkariji v Mariboru, sta v svoji začrtenosti zahtevali odstranitev zastave, kar pa se seveda ni zgodilo. Vprašamo pristoje oblasti, ako sme že vsak sluga tako izzivljivo nastopati. Naše trgovce pa si hočemo zapomniti.

c Novacerkev pri Celju. Take noči, kakor jo je Novacerkev doživel dne 18. t. m., se stari ljudje ne pomnijo. Iz bližnjih nemčurških gnezd je prišlo nekaj ljudi in z mramom vred se je začelo na vrtu gostilne Kričec hajlanje in divji vrišč podesnežih žen. To je trpel do jutra, tako da ni nobeden vaščan celo noč zafisnil očesa. Prosimo oblasti, da se zanimajo zato, če so imeli dovoljenje za celonočno razgrajanje in licenc za godec!

c Dobrno. Od vseh strani so došla poročila o slavnostih o priliki cesarjevega rojstnega dne. Mi smo se sicer malo zakasnili, pa ne smemo molčati. Tudi pri nas smo kolikor mogoče slovesno proslavili ta dan. Na predvečer je bila običajna razsvetljjava hiš in umetnini ogenj. Vse je bilo čarobno razsvetljeno in tudi obrazni ljudi so se svetili veselja in začudenja naši krasoto in lepoto. Takega veselja in navdušenja pa menda ni bilo v srcu topliškega ravnatelja. Saj njegov deset besed dolgi govor v proslavo Njegovega veličanstva ne priča o tem. Drugi dan je bila slovesna sv. maša z asistenco. Bili so začrpani domači uradni, dežela, slovenska društva z Orli v kroju in bilo je tudi mnogo odličnih topliških ravnateljev. Vse je bilo resno, kakor je primerno svetemu kraju. Samo naš preljudi poštar Goll še ne ve, kako se je treba obnašati v cerkvi. Ravnatelj, ki je protestant, obnašal se je prav vzorno; c. kr. uradnik pa se pri cesarski maši obnaša tako! Upamo, da je bilo to zadnjičrat! Oblasti pa naj uradnika primerno poučijo, kako se ima vesti, kadar nastopi kot c. kr. uradnik. — Že dolgo nismo ničesar slišali o naši požarni brambi. Vaj nimajo nobenih, ker že vse znajo (?), kakor je pokazal neročen nastop pri zadnjem požaru. Dne 18. t. m. popoldne so kar naenkrat prilezli na dan in se peljali v Novacerkev k ustanoviti požarni brambe. Pri cesarski maši ni bilo nobenega, ker tam ni pijač; v Novacerkev pa so jih že čakali polni sodček. To ti je bilo tuljenje in hajlanje. Dobranci so baje najbolj vpili in kričali, tako da se je pošteno ljudstvo kar zgražalo. In tako društvo, ki tako vzgaja svoje člane, naj bi mi Slovenci še podpirali? Dokler se društvo ne bo spremenjilo v zgolj dobrodelno društvo, ga ne poznamo! Zato svetujemo slavni topliški upravi, da nikoli več ne nadleguje Slovencev in sploh slovenskih gostov s ponujanjem kart za tombolo v prid nemškarski požarni brambi v Dobrni!

c Dramlje. Večkrat smo že slišali Dramlječani, da so šentjurški liberalci tako neumni ljudje, pred kratkim pa smo se o tem sami prepričali. Kaker znamo, se je vršil v Št. Jurju ob južni řeči dne 8. avgusta sestanek liberalcev celjskega okraja, ki je bil vobče naredno obrambne pomena, kar dokazuje dejstvo, da se je tu mnogo pilo na zdravje domovine. Mislite si, kakšne skrbi in preglavice je delal ta shodnič Šentjurški liberalcem. V prepričanju, da njih bratci na shodu ne bodo tvorili zaželenega števila, so vsi zbegani poslali v Dramlje našim somišljenikom letake, v katerih so milo prosili za udeležbo in 40 vitarjev. Neumni liberalci. V „Slov. Narodu“ pišejo liberalci o kmetu, da je nestalen in pokvarjen, kadar pa pride kakšna veselica, se s hinaški milimi obrazi obračajo nanj, češ, pridi in daj kar imaš. Takšne neumnosti uganjati so zmožni le šentjurški liberalci s poraznom s celjskimi!

c Dramlje.</b

niji v porabo izroči. Sodnija bi naj tedaj še le v prihodnosti poskušala dokazati one laži v kroniki, ki jih „Nar. List“ župniku že dolgo časa v preteklost podtika. Toraj: Noben človek ne ve do zdaj, da je v kroniki taka laž, obrekanje in lumparija — a po „Nar. Listu“ je gotovo v njej. — Kje je uredništvo „N. L.“ učilo na ta način prav misliti, pravično soditi in za mir med nami Slovenci skrbeti? Lesjak se je vjel v lastno past. Laži ne more dokazati. Vidiš, to je nekrščansko.

Sv. Frančišek na Stražah. Ker se vrši v nedeljo dne 1. septembra na Čreti mladinski shod, se pri nas isto nedeljo Slomškova slavnost ne bo vršila in se preloži na drugo nedeljo, dne 8. sept.

c Rečica ob Savinji. Vsled preselitve g. B. Zemljiča, kot šolskega vodja na novo ustanovljeno šolo v Solčavo, se bo na tukajšnji 4 razredni ljudski šoli zapisalo eno učeno mesto, II. plač, razred in še z prostim stanovanjem. Cenj. prošniki se na to že sedaj opezarjajo. — V vedenje.

c Šolski otroci na 4 razr. šoli na Rečici so nabrali meseca maja 2826 litrov kebrov vsled prizadevanja gospoda učitelja Branko Zemljiča. Druga šolska vodstva so prezrla to nabiranje razen dveh in sicer je imela Gorica 899 litrov in Bočna 446 litrov. Okrajni odbor Gornjigrad je otroke za ta trud nagradil. Kedaj se pač uvede splošno prisiljeno uničevanje tega škodljivega?

c Rečica. Popoldan 18. t. m. so se vrli možje, kolikor jih ni na splavih, v gostilni g. Štiglica p. d. Prislana, da bi slišali poročilo drž. posl. dr. Verstovščka. Shod je sklical Kat. politično društvo. Shod je otveril odbornik g. Turnšek ki je najprvo pozval navzoče, da zakličejo trikratni živijo presvetemu cesarju in prisrčno pozdravil poslanca. Ta je podal v daljnem govoru poročilo o državnem zboru. Njegova izvajanja so bila zanimiva. Razkrinal je z dokazi početje naših slovenskih liberalcev; volilci so z navdušenjem pritrjevali njegovim besedam. Vrlo zastopani so bili kmetje iz Kokarja z g. županom na čelu. Predsednik Turnšek je ob sklepni besedi nam navajal še več zaslug, katere ima poslanec za gornjograjski okraj in za občine. Dr. Verstovščku in vsem poslancem S. K. Z. se izreče popolno zaupanje.

c Iz temšeniške planine. Mnogo prahu je vzdignil pri nas glas, da se mora naša slavna Čemšeniška planina razdeliti; sedaj je še namreč skupna last. Ker pa nekateri vživajo malo, nekateri pa več kot preveč, so začeli prvi zahtevati delitev, zahtevali so, da naj gozdarska oblast razdeli planino tako, da dobi vsak opravičenec kolikor mu gre, ker to je edino pravično. Mi le želimo, da bi gosposka, ki ima tu besedo, pospešila skorajšno delitev. Mi bi tudi želeli, da bi gospodarska oblast po c. k. gordarju našo planino temeljito pregledala, in prepričani smo, da bi oblast gotovo precej pričela s pripravami za delitev. 12. ura je že! Nekaj debele bukve in mogočne hoje so skoro polnoma izginile, namesto njih se košati leskovo grmovje in trnje, vmes pa ležijo vse križem debeli že galii hojevi vrhovi kar v vejah in od vsake bukve do prvega hloda naprej vse ostalo vrhovje. Nekaj tega lesa je že popolnoma gnilega, nekaj napol guilega, nekaj pa še ravnočar posekanega. Zares žalostno! Prosimo naše poslane, posebno dr. Korošca, da se za stvar zavzame, ker se tisti, ki neomejeno gospodarijo v planini, branijo delitev z vsemi širim. Eden ki ima tudi pravico do planine.

c Braslovče. Dne 20. t. m. smo spremili k večnemu počitku g. Antona Travnar p. d. Oboša. Njegova hiša, ki je daleč na okrog znana kot ena najgostoljubnejših, vsebuje vsako leto mnogo letovičarjev. Bil je svoj čas član braslovške godbe in izreden šaljivec. Bodil mu blag spomin!

c Na cesarjev rojstni dan je bila v Braslovčah slavnost, kakoršne še nismo doživeli. Preč. g. dekan so blagoslovili sl. požarni brambi novo društveno zastavo, in so v besedah: „Gasite ogenj in vžigajte ogenj“ bratske ljubezni med seboj, podali mnogo lepih resnic navzočim požarnim brambam. Kumovala je zastavi gospa dr. Červinkova, koji so požarni brambovi v zvezi s pevskim društvom priredili na predvečer krasno podoknico. Mnogo lepih izrekov se je izreklo pri zabijanju žreblijev, mnogo prijetne zabave pa so tudi povabljeni gostje užili na veselicu, ki je bila po cerkveni slavnosti na vrtu g. Brišnika. Letina je letos prav lepa toče je sicer ponekod bilo dovolj, a hvala Bogu, ne povsod. Samo hmeljske cene se ne moremo privaditi; lani 8. letos pa še dve kroni ne za kilogram.

Sv. Pavel v Savinjski dolini. Čebelarska podružnica za Savinjsko dolino je 15. t. m. priredila kar tri poučne shode in sicer ob treh pop. pri g. Zgank, p. d. Kline v Šeščah. Udeležba nad 40. Zastopan je bil tudi ženski spol. Potovalni učitelj g. Černej je podaval o splošnem pomenu umne čebeloreje, zlasti, kolike koristi je ista v kmetijskem in vzgojnem cirzu. Drugi shod se je vršil ob pol petih pri Jožefu v Dolenjivasi, kjer smo zlasti občudovali njegov čeden in ličen nov čebeljak ter njegove uzorne nove panje po novih načelih. Nazadnje smo se zbrali pri društvenem tajniku g. Pečarju. Tu smo dokazali z jednim Gerstungovcem, a g. Plik pa je izmetaval med. Konečno še vspodbuja g. predsednik na bližajoči čebelarsko razstavo ter zahvaljuje za krasno udeležbo. Bilo nas je tu nad 50. Tajnik g. Pečar pa se zahvalil podavateljem g. Pliknu in Černeju za njun, na tri ure trajajoči trud.

c Frankolova. Dvoje redkih slavnosti smo obhajali letos pri nas. Dne 28. julija smo imeli novo sv. mašo, ki je že ni bilo tukaj nad 50 let, zdaj pa jo je služil naš rojak č. g. Anton Čečko. Dne 26. t. m. pa smo imeli biserno poroko, ko sta Anton Skaza, p. d. stari Vrhunjšek iz Lindeka, in Agata rojena Podpečan, obhajala 60letnico svoje poroke. Po nagovoru č. g. župnika ob 10. uri je sledila biserna poroka in sv. maša z hlagoslovi, katere se je udeležila, navzlic obilnemu delu, velika množica ljudstva, da je priča tako redki slavnosti. Bisernima poročencema pa kljemo iz srca: Bog vama daj učakati še zelenze poroke!

c Sv. Peter v Sav. dol. Zupanom naše občine je izvoljen deželni poslanec g. Alojzij Terglav, mož krščanskega prepričanja in zagovornik cerkvenih koristi. To pa nikakor ni povolji našim naprednjakom. Posebno vznemirjene se

čutijo gospodje: Anton Kosmel, prodajalec šnopsa, Anton Cvetnik, prodajalec šnopsa; Alojz Šribar, prodajalec šnopsa, in Jeričev zet Ivan Žeršen, zagovornik šnopsa. Gospodje naprednjaki, le pomirite se, župan Terglav boste že prav vladal občino, čeprav se ne bo vklanjal vašemu, cerkvi sovražnemu stremljenju.

c Loka pri Židušem Mostu. V tukajšnji tovarni je prišel delaveo Mihail Hernavs z levo roko v žago. Prste mu je skoro popolnoma zmečkal in odzagalo.

c St. Jur ob Taberu. Bračno društvo priredi 8. septembra veliko Slomškovo slavnost. Na vsporedu je petje, govori (slavnostni govorik dr. Fr. Lukman), deklamacije, zgodovinska gled. igra „Junaške Blejke“.

c Pečela. Prostovoljna požarna bramba ima v nedeljo dne 22. septembra t. l. blsgoslavjanje novega gasilnega doma.

c Mladični in dekletna iz spodne in gornje Savinjske doline. Udeležimo se shoda dne 1. septembra na Čreti pri Vršanskem v ogromnem številu. Noben dobro-mislec mladenič in nobeno zavedno dekle naj ne ostane doma. Pokazimo torej s tem, da tudi mi slavimo škofa Slomška. Na shodu govori g. dr. Korošec ter mladenični in dekletna iz naših zvez.

c Šeščava. Na gostiji g. Antonu Krolšk, c. kr. poštarju v Šmarju in gđi Pavline Germel, c. kr. poštno aspirantinje v Radmirju, se je nabralo med gosti za Slov. Stražo K 8-82. Mladima poročencema želimo: Bilo srečno mnogo let.

c Celje-okolica. Gospod in gospa major Rammel, grajščaka na Freienbergu pri Celju sta darovala povodom rojstnega dne Nj. Veličanstva cesarja Franca Josipa I., 50 K za občinske uboge okolice Celje in 50 K kot prispevek novo ustanovljeni požarni brambi okolice Celje, skupaj torej 100 K. Županstvo se za to veleudočno darilo iskreno za hvalejivo.

Brežiški okraj.

b Brežice. Tukaj nameravajo liberalci osnovati novo politično društvo, kateremu so že izbrali ime. Kmečki sloga se bo imenovala. V njej bodo zbrani vsi zaupniki žavčnih oblasti za osebno-dohodninski čavlek, pred vsem seveda župan Božič iz Zabukovja. Komandiral pa bo tej Kmečki slogi liberalni advokat dr. Stiker. To bo zares lepa kmečka sloga. Sloga zna obstati, toda kmetov bo kmalu zmanjkalo. Naj se rajši imenujejo Sloga davčnih zaupnikov.

b Brežiška okolica. Upravitelj naše graščine, dr. K. Leuschner, Nemec protestant iz rajha, je silno imeniten in mogočen gospod. A pri vsej svoji velikosti je včasih tudi malenkosten. Nek semanjani dan v Brežicah je nek prodajalec grabelj iste naslonil na grajski zid. Gospod upravitelj zapazi tlo zločin, pade skoraj v omendlevico, kliče na pomoč policijo ter narekuje končno samolastno denarno globo. Mi ponjini Slovenci nismo vajeni takih malenkostnih prizorov, odvadili smo se jih, od kar je tlačanstvo nehalo. Drugi vzgled malenkosti: Občinarji vasi Loče v Dobovi so že od pamтивka nemoteno ribarili v neki stranski strugi Save. G. Leuschner si naenkrat vtepe v glavo, da ima le graščina izključno pravico do ribarenja v Savi in vseh stranskih strugah, ter tira pred sodnijo čez 80 posestnikov. To je bil velikanski proces z dragimi komisijami ter si je že gotovo dr. Janesch, zastopnik graščine, prsto obilaval. A kmetje so zmagali ter ima graščina okoli 1700 K stroškov. To je popolnoma po nepotrebem izvršen denar; pa če je vse to grofu Attemsu prav, je nam tudi. — Zadnje teda dela grozdnega plesnoba veliko škodo po vinogradih. Za jabolka utegnejo letos okoličani dobiti lepe svote. Koruza in krompir, glavni živež, sta se po zadnjem dežju lepo popravila. — Okrajno cesto v Župelevcu prelagajo, da se izognejo klančcu pri Janežiču. Delo je prevzel podjetnik in veleposestnik Jože Balon. — V isti vasi je nagloma umrla (izbruh krv) gostilničarka Barbara Radanovič. — V Pišecah je pred kratkim oče Povdinski obhajal s svojo ženko zlato poroko. Njun sin, župnik g. Anton, ju je poročil. Živila Povdinskejeva hiša!

b Rajhenburg. Dne 16. avgusta smo izročili hladni zemlji truplo splošno spoštanega in priljubljenega moža Franca Radej pri sv. Ahacu v Loščah. Ranjki je veliko deloval kot odbornik posojilnice in cerkvene stavbene družbe v Rajhenburgu. Bil je več let načelnik krajnega šolskega sveta in mnogoleten cerkveni ključar različnih podružnic. Vse to nas navdaja, da nam ostane ranjki v hvaležnem spomini. N. v. m. p.!

b Rajhenburg. V nedeljo, 18. t. m. smo imeli priložnost, gledati nastop naših vrlih Orlov v procesiji. Mogoče, da je doslej bilo nekaj ljudi v fari, ki še o naših „Orlih“ niso mnogo vedeli — pa z zadnjim krasnim in odličnim nastopom pri cerkveni slavnosti, so si pridobili sreca vseh. To so pravi fentje iz fare, to so katoliški mladeniči, ki se ne sramujejo nositi v roki rožnega venca in pokleniti pred Njajštevščim. Gotovo je, da bo njihov dober vzogled in lep nastop privabil marsikoga v orlovske vrste v jezo in srd tistih čukov, ki so procesijo s svojim krasnim petjem pozdravljali tedaj, ko se je pomikala čez most proti trgu.

b Zabukovje. Shod S. K. Z. se je vršil v nedeljo po pozni sv. maši na prostoru pred cerkvijo lepo. Shod je otvoril g. Pajk, predsedoval pa je g. Divjak. Poročala sta poslanca gg. dr. Jankovič in dr. Benkovič stotinam ljudstva. Posebno sta poslanca krepko zavrnila hujskanje zabukovških liberalcev, kakor da bi poslanici S. K. Z. zakrivali prepis osebne dohodnine mnogim kmetom. H koncu zborovanja je poslanec dr. Benkovič javno vprašal župana Božiča, ali je on za to občino določen finančne oblasti zaupnik, ki je oblasti poročal o premoženjskih razmerah posameznih, posebno z ozirom na osebno dohodnino, ali ne? Župan Božič je malo pomisil, nato pa hitro pritrdil, da je on tisti zaupnik; vsa opravičena nevolja ljudstva se je nato obrnila proti njemu. Božič se je skušal oprati in začel tajiti, pa je bilo prepozno. Shod je lepo vspel.

b Planinska ves. V tukajšnji občini je bil izvoljen za župana vrl naš pristaš Jože Perčič, posestnik in gostilničar. Tako je po dolgem boju prešla ta občina v slovenske roke. Upamo, da se nikdar več ne povrne v oblast in odvisnost velikega, slovenske groše ljubečega Nemea Šeserkota! V prvi javni seji novega odbora je bil v znak hy-

ležnosti za vsestransko delovanje v blagor te občine imenovan častnim občanom vlč. g. duh. sv. in župnik Anton Ribar. Blagemu gospodu, ki je ravnokar letos dovršil štirideset letnico maštva, čestitamo in kličemo: „Na maoga leta!“

b Loka pri Planini. Tukaj se bodo v kratkem vrile občinske volitve. Boj bo najbrž vroč, ker od Šešerkota odvisni, ljudje že uganjajo šudne burke. Možje, volilci, ne dajte se premotiti, združite se in v edinstvu volite si značajne može v občinski odbor! Vsi volilec iz Brda, Lok in Tajht, pokažite svojo ljubezen do vere in slov. naroda. Narodnim izdajalcem pa pokažite vrata!

b Presečno. Notranje ministerstvo je sperazumno s pravosodnim in finančnim ministerstvom dovolilo, da se ime politične in katastralne občine Presečno v političnem okraju Brežice in sosedem okraju Kozje, spremeni v Presečno.

b Pišec. Katoliško izobraz. društvo priredi v nedeljo dne 1. septembra ob 3. uri popoldan veliko Slomškovo slavnost v dørani g. Kosteve z mičnim in zanimivim vsporedom. Z ozirom na izborne moći, ki bodo pri slavnosti, petju, godbi itd. sledovale, upamo da bodo ta slavnost presegala vse dosegajoča prirejene. Zlasti vabimo sosedne rodoljube iz Bilejskega, Kapel, Brežic, Sromelj et al.

Vestnik mlad. organizacije.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Dekliško slavlje dne 25. avgusta 1912 se je vršilo kar najbolj srečno. Množica tisočera slovenskih mladenčk in celih Slov. goric je bila zastopana. Prihitele so celo mladenčki od Sv. Jurija ob Ščavnici, od Gornje-Rađgone, od Sv. Lovrenca v Slov. goricah, od Sv. Urbana pri Ptiju, iz Jarenine itd. Shod se je začel s službo božjo. Pridigoval je g. dr. Hohnjec. Slovesno sv. mašo je služil g. župnik Janžekovič. Na čedno olepšanem zborovalnem prostoru, ki je bil okrašen s slovenskimi zastavami, je otvorila in vodila, zborovanje M. Androjnova, ki je povdrala v pozdravu pomen Slomškovega dneva. Dr. Hohnjec je obrazložil mladenčkom razne Slomškove nauke, ki naj postanejo vodilna načela slovenske mladine. Kaplan Bosina je pojasnil razmerje med Marijinimi družbami in dekliškimi zvezami. M. Androjnova (Sv. Jurij) je govorila o pomenu dekliških shodov. Za tem je nastopilo 17 dekliških govornic, ki so povdraljale Slomškove zasluge, slavile njegove vrlbine, ga proslavljale kot vzor moža, vnetega za blagor slovenskega ljudstva, ga kazale kot vnetega domoljuba, ki se nikdar ni sramoval svojega priprostega doma, ki je z vsem žarom ljubil svojo rojstno hišo in rođno zemljo, ki je pa tudi bil rad pošteno vesel in je v ta namen zložil foliko mičnih, poštenih, poučnih pesmic. Nastopile so: Letnik Ivana, Sv. Lenart, Osojnik Neža, G. Radgon, Ferlino Roza, Jež Helena, Dolajš Jul., Sv. Jurij v Slov. gor., Muršec Marija, Lederer Anja, Lubec Marija, Sv. Rupert v Slov. goricah, Polanec Marija, Borko Terezija, Močnik Frančiška, Sv. Anton v Slov. gor., Zemljč Terezija, Radgona, Klobasa, Amalija, Sv. Benedikt, Krefel Pavla, Vurberg, Donko Terez., Jarenina, Žlahči Marija, Sv. Urban pri Ptiju, Veršič Marija, Sv. Jurij ob Ščavnici. Oglešenih je bilo še več mladih govornic, a bil čas prekratek. Med splošnim navdušenjem se je shod zaključil. Mladenčke, ravnavje se po naukah, ki ste jih slišale in govorile! To, bo pravo oživljene velikega duha Slomškovega, ki naj zavlača v vaših srcah in domovih, po vsej zemlji slovenski!

Sv. Križ tuk Slatine. Veličasten je bil mladenčki shod, ki se je tukaj vršil v nedeljo 18. avg. Mladenčki so prihiteli iz vseh sosednih župnij. Od Sv. Florijana in Sv. Petra na Medv. selu so prišli v procesijah. Videli smo tudi 4 peterške Orle v kroužu. Lepi slavoloki s pomenljivimi napisi so nas pozdravljali, domači mladenčki Marijine družbe pa so pričak

noč. V cerkvi so bile slovenske vodnica, po katerih pripočeli župnik Gomilček v pridiži mladeničnim čednostno življenje. Tako se je vrnil shod, ki je napolnil vse udeležence z velikim navdušenjem za Slomška, za cesarja in domovino, za naše svetinje. Naj obrodi stoteren sad!

Najnovejše.

Osebna vest. Osrednja zadruga za vnovčevanje živine v Mariboru je za dobo najživahnejšega prometa na živinskem trgu nastavila gospoda Frana Mauchler, dosedaj živinorejskega instruktora na Koroškom.

Duhovniške vesti. Prestavljeni, oziroma nastavljeni so č. gg. kaplani: Ivan Baznik iz Hoče k Sv. Barbari v Halozah, Franc Polak v Hoče, Franc Rop iz Rečice k Sv. Ani na Krembergu, Franc Hohnjec v Rečico, Ferdinand Žganek v Šmartnem pri Velenju stopi v začasni pokoj, Karl Malajner od Sv. Urbana pri Ptaju v Šmartin pri Velenju, Franc Ogradi od Sv. Jakoba v Slov. goricah k Sv. Urbanu pri Ptaju, Franc Planinc od Sv. Marjeti pri Ptaju k Sv. Jakobu v Slov. gor., Alojzij Lehen iz Slinvice pri Celju k Sv. Marjeti pri Ptaju, Ignac Brvar od Črnegore pri Ptaju k Sv. Petru pod Sv. gorami, Iv. Blumer v Zibiku, Anton Češko v Slinnico pri Celju, Viktor Lunder v Šmartin na Pohorje, Franc Zagoršek na Črnogoro pri Ptaju, Anton Zupanič k Sv. Andreju v Slov. goricah.

Važno za živinorejce. Stajerska namestnija razglaša, da dobe letos oni živinorejci, katerim se pobijejo prasiči radi kužnih bolemi, odškodnino. Odškodnina bo znašala za 1 kilogram 1 K 57 v.

Posledice prehlajenja

se tem lažje prenašajo, če se nekaj časa zavživajo Scottova emulzije, ker s tem pridobiva truplo novih moći. Učinek Scottovih emulzij je tako priznan in preskušen, da jih mnogi dorasli in otroci, redno zavživajo v vremenskih časih prehlajenja ali pa, ko nastopijo mrzli časi, da se na ta način varujejo pred nahlajenjem. Na ta način postane človeško telo zelo trdno, kar je posebno dobro za slabotne ljudi, ki sicer pri vsaki vremenski spremembni tožijo v nahlajenju. Sestavljena iz najčistejših in najboljših snovi, zdrava in okusna, Scottova emulzija je zanesljivo, zdravilno sredstvo, da si krepiš hitro in trajno svoje zdravje.

Cena steklenici 5 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah Če v pošte 50 vinarjev v znakih na naslov Scott Z. Z. O. Z. Dunaj VII in se skliceš pri tem na ta časopis, ti pošte lekarna vzorec za poskus.

Avtrijsko 210, na Tirolsko 74, na Češko 89, na Nemčijo 88 in na Moravsko 86 komadov. Tendenca: Prignalo se je 869 komadov več kot prejšnji teden. Cene že grejo zimrjai kvišku. Zeleti je, da bi se na prihodnjem sejem prignalo več živine.

Poročilo o sejmu goveje živine v Gradcu dne 12. avgusta 1912.

Prignalo se je 290 volov, 246 bikov, 370 krav in 16 telet, skupaj 922 komadov. Cene za 100 žive teže: Lepi pitani voli od 100–106 kron, srednjepitani 90–98 kron, suhi 84–88 kron, biki 80–102 kroni; lepo pitane krave 78–88 kron, srednjedebelje 60–78 kron, suhe 50–58 kron. Izvozilo se je 711 komadov in sicer na Gornje Štajersko 70 komadov, na Tirolsko in Vorarlberško 70 komadov, na Nizje Avstrijsko 156 komadov, na Češko 250 komadov, v Nemčijo 18 komadov in na Moravsko 49 komadov. Tendenca: Prignalo se je 243 komadov manj nego prejšnji teden. Cene trdne. Na sejem zaklani živine dne 16. avgusta 1912 se je pripeljalo 370 telet, 628 prašičev. Cene dobre. Zeleti se živinska pošiljatev za prihodnje sejme.

Listnica uredništva.

Ostalo nam je rokopisa, da bi lahko z njim napolnili še eno številko. Mi smo brez moči proti takoj povodnji. A nekaj izročimo „Straži“, ki pa je tudi preplavljena. Prijatelji, oprostite!

Zivinski sejem na Cvemu na Murskem polju.

Občina Cven pri Ljutomeru hoče živinski sejem, ki se vrši tam dne 7. septembra z nova oživiti in povzdigniti. Našo živino, posebno slavnostne ljutomerske konje pokujo večinoma ogrski prekupčevalci, ter jih potem kot ogrske konje prav draga prodajo na Kranjsko in v Italijo. Dobiček od tega imajo le prekupci.

Kdor želi torej kupiti lahkoježne in vozne konje, orientalce in ameriške dirkače, ta naj pride dne 7. septembra na Cven, tukaj jih dobi iz prve roke, ker edino le na Murskem polju redijo te konje.

Za vzgojo konjev skrbi tukaj „Zadruga za reho žreb“ z obširnim pašnikom. Kmetovalci pa redijo tukaj tudi prav obilo lepe goveje živine. To reho pospešuje „Kmetijska v bikorejska zadruga“.

Opozarjam tudi na to, da se tukaj vrši dne 8. in 9. septembra sloveča konjska dirka. Prodajalci in kupci se toraj prav uljudno vabijo, da posetijo v prav obilnem številu živinski sejem na Cvemu dne 7. septembra.

Cva je oddaljen od železniške postaje Ljutomer le pol ure. Za prihod so na razpolago 4 vlaki na dan, ravno toliko za odhod.

949 Županstvo Cven.

Karl Kociančič umetni in stavbeni kamno-seški mojster v Mariboru

Schillerstrasse 25, izdeluje marmornate oltarje, prižnice, podobe, nagonne kamne, grobišča, fotografije na porcelan, sveitke (laterne), ograje itd. 632

Velika zaloga nagrobnih kamnov.

Kilne pase, z ali brez peresa, trebušne obvezne, suspenzori, podlage za pliske noge, berglje, pokončne države in druge varstvene stroje za telesne poškodbe po zdravniškem predpisu, nadalje umetne noge in roke izdeluje po nizki ceni staroznana tvrdka

Fr. Podgoršek, bandažist in roburgasse 7. Zaloga vseh gumi-specialitet in predmetov za posrebo bolnikov. Solidna poštržba. 885

Trgovski učenec z dobrim šolskim spričevalom, poštenim staršev se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom Alojzij Šršen, Veržej, p. Križevci, Štajersko. 946

Na prodaj je posestvo pri Zg. Sv. Kunoti obsegajoče 8 oralov, obstoječe hiše, gospodarska poslopja, dva oralna sadonosnika in 4 oralne njive. Redi se lahko 4 glav živine. Cena 5600 K. Vpraša se na upravnemu lista. 937

Sprejme se 3 dijaki na hrano in stanovanje, na razpolago jih je tudi lep vrt. Banksalarijeva ulica št. 10, Maribor. 939

Prodaja se lepo male posestvo v Št. Iiju v Slov. gor., pri železnicni in pri veliki cesti. Zidano poslopje, z opoko krito, led sadonosnik, travnik in njive, skupaj meri nad tri orele zemlje. Prodaja se po nizki ceni. Naslov v upravnosti. 938

Kupci posestev pozor! Jako rodovitno posestvo na Ploderisci, obč. Sv. Jakob, meri 5 oralov, novo poslopje z opoko pokrito, se po ceni takoj prodaja; lahki plačilni pogoji. Več pove lastnik Ludovik Dolajš, velepos. Sv. Jakob v Slov. gor. 940

Redka priložnost. Lepo posestvo nad šest oralov, obstoječe iz njiv, travnikov in približno treh oralov gozda s težkim drejem, lep sadonosnik, vinograd, novo nasajen, žlabke vrste, koji že roditi do šest hiš z živrnega vina. Moderna nova hiša s štirimi sobami, zidan in z opoko krito, prostorna klet, ter govejni in svinjski hlev, ena uta za slrambo, vse v najboljšem stanju, na zelo veselom kraju ob prizemni obč. cesti, oddaljeno 80 minut od trga Šmarje pri Jelšah, 20 minut od Mestniškega kolodvora. Radi preselitev se takoj prodaja. Cena 6000 K. Kupci se naj osebno oglašajo pri Mihaelu Gobec v Mestnišu p. Šmarje pri Jelšah. Stajersko. 941

Lepo posestvo na prodaj, tik večne ceste, bližu železniške postaje osemnajst oralov zemlje, travnik, gozi in njive. Vse v lepem redu. Dvoje gospodarskih hiš, veliki hlevi in kožolec. Kdor želi kupiti brez živine ali z živino vred lahko kupi kupi konje in vole. Vsega skupaj devet glav živine in testenjat svinj. Posestvo je v ravniini. Brez živine in brez premičnin cena 20 tisoč krov. Učilišča Kočec, Prošinkavaš 16, p. Štore. 942

Loterijsko številke:
Dne 24. avgusta 1912.

Trst 6 73 11 8 55
Linc 56 66 46 4 24

Dijaki se sprejmejo na stanovanje in hrano. Neugasse št. 8. 922

Lepa hiša, sadni in zelenjadni vrt, 1/4 orala zemlje se s pridelki vred proda v Spod. Hajdinu št. 107 pri Ptaju. Prodajalka se nahaja 1. in 2. septembra pri hiši. 909

Učenec, z dobrimi spričevali iz pošte hiše se takoj sprejme pri g. Jerneju Bratko, krojaču v Krčevini št. 151 pri Mariboru. 908

14 hrastov za vsako poralo v ormoškem okraju se po ceni in ugodnimi pogoji proda. Naslov se izve v upravnemu „Slov. Gospodarja“. 923

PETELINE

čistokrvne, zlatorumene, „Orpingtonske“ pasme, meseca aprila valjene. Cene za en komad, za vsak mesec starosti 1 K. Belgijške kuncice dva do štiri mesece stare. Cena za par, za vsak mesec starosti 1 K 50 v. Zavojnina se računa po lastni ceni. Prodaja, dokler bo kazalo Anton Slodnjak, trtar in posest. p. Juršinci pri Ptaju. 801

Iščem dobro idočo pekarjo v mestu ali na deželi v najem ali kupiti takoj ali do 15. septembra. Poštno ležeče št. 360, Konjice. 890

Lepo posestvo pri Sv. Jurju v Sl. gor. bližu okrajne ceste, obstoječe iz 15 oralov najboljšega zemljišča kakor njiv, travnikov, sadonosnika in vinograda ter lepe zdane hiše s kletjo in gospodarskim poslopjem in viničarjo se ceni primerno preda. Pojasnila daje Dominik Pečkar, gostilničar, Sv. Jakob v Slov. gor. 917

Vinicar s 4 delavskimi močmi, 2 moški in 2 ženski se sprejme proti dobremu plačilu. Zemljišča je vsega skupaj 6 oralov, nad 2 orala je ameriškega vinograda, ostala zemlja pa ostane v lastno porabo viničarja. Več se pojme pri Franc Plataju, Sv. Jakob v Slov. gor. 918

500 kron!

Vam plačam, če Vam moje sredstvo „Rias mazilo“ v treh dneh ne odpravi brez bolečin kurjih očes, stiskov in vkorenjenje trde kože. Cena 1 lončku z jamstvenim pismom 1 K. Kemeny Kaschau i. Postfach 12/76. Ogrska. 665 Iščem mesto mojerja. Imam 5 delavskih moči. Naslov v upravnosti. 914

Posestvo,

12 oralov zemlje, gozd, travniki, vinograd, njive, hiša in gospodarsko poslopje se vse skupaj za 5500 kron proda. Ako ima dotični 2000 kron lahko kupi. To priloznost pove Alojz Pinter v Slov. Bistrici. 913

K dobro idoči gostilni tlu farne cerkev na Spod. Štajerskem se išče oznenjenatakar na račun. Vstop 1. novembra t. l. V mesarski obrti izvežbanii z malo kavčijo imajo prednost. Kje pove upravništvo. 912

Več hiš

za eno ali dve družini v Krčevini pri Mariboru, moderno in solidno urejene, pet minut od glavnega kolodvora v Mariboru, se po ceni in ugodnimi plačilnimi pogoji prodajo. Vpraša se v upravništvu. 760

Preda se takoj 11 zelo lepih stavbenih prostorov med okrajno in dvenaščino cestama pri D. M. v Brezju pri Mariboru, zraven cerkve in šole, sestojijo iz 2 parcialnih, krog 12.960 □ metrov velike. Vpraša se v upravnosti. 884

Učenec za sodarsko obrt se takoj sprejme pri Francu Sulcer, sodarskemu mojstru v Mariboru, Kasernagasse 26. Učenec na poslovju zavajen. Vpraša se pri Julijori Sollack v Zamarkovi p. Sv. Lenart v Slov. g. 930

Izbubili so se mi trije psi in sinčec: ena psica, žemljaste barve, bele noge, ime Flora, marka Montpreis Planina; en pes belo žemljaste pisana, ime Treff z isto znamenito in še en pes, pepelnaste barve, ime Pubi z marko Loke. Kdor ve kaj o bivanju teh psov, naj se pri meni proti plačilu oglasi, kdor jih pa nazaj pripelje, dobi 10 K. Nikolaj Treffner, gostilničar na Planpreis. 926

Posestvo bližu Maribora, hrami v dobrem stanju, na lepi legi in pri okrajni cesti, obstoječe iz sadnega drevja, njiv, lesovja in travnikov, meri vse skupaj okoli 46 oralov, je na prodaj, se tudi lahko da raskosati. Natančnejši se izve pri veleposestniku J. Šalamun v Gor. Velicini, pošta Sv. Lenart v Slov. gor. 936

Štefan Kaufman
trgovina z železnino
v Radgoni

priporoča najboljše
ocelne kose in srpe,
pravo štaj. železo po
najnižji ceni in solid-
ni postrežbi. 601

Eno ure od Maribora, četrtek, ure
od želez. postaje, 10 minut od
cerkve, je na prodaj lepo posestvo
z zidanimi poslopji, meri 88 oralov
v enem kosu, večinoma prvoravnih
travnikov in sadonosnikov, drugo
njive, vinograd in gozd, torej pose-
stvo se zbirajo in živinorejo in
mlekarstvo, ker je bližu mesta in
žel. postaje. Več pove upravnosti
pod naslovom „Mlekarstvo“. 787

Tolna postrežba:
Dobor! Po osni!

Velika zaloga ur, dragocenosti,
srebrnine in optičnih
stvari po vsaki ceni.

Tudi za električ. illustr. senč. zapesti
Gramofone ed 20 de 200 K.

Niklasta remont.-ura K 8-50
Pristna srebrna ura " 7-
Original omega ura " 18-
Kuhinjska ura " 4-
Budiljka, niklasta " 8-
Porodni prstani " 2-
Srebrne verižice " 2-
— Veduta jamstva —

Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach

urar in čalar 447
Maribor, gespocka ulica 26
Kupujem zlatuline in srebre. —

Dva pridna, poštena fanta sprejme
v trgovino kot učenca Ant. Vodenčak
v Velenju. 902

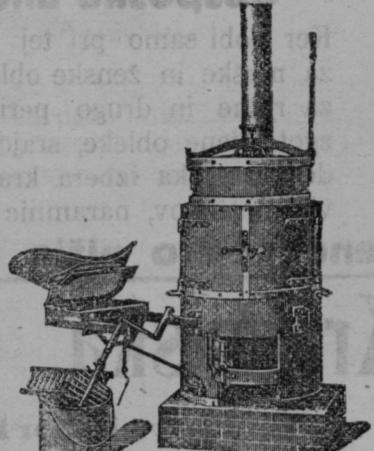
Mizarske trešice (treske) odda A.
Viher, mizarski mojster, Heugasse
št. 4, Maribor. 903

Kupi se malo posestvo, ležeče bližu kake okrajne ceste in zupne
cerkve, kje na Drav. polju, najreje
v Ptujskem okraju. Zeli se z
diano in z opoko pokrito poslopje v
dobrem stanju. Poslopje mora
imet 2 sobi, klet, obokan hlev za
kake 4 do 5 glav živine, kolarnico
za dva voza in gumno. Posestvo
bi naj ležalo skupaj in obsegalo
kake 3 oralne

„Titania“

brzoparilniki za

Nenavadno
hiter razvoj
pare.

Pošilja se na
poskušnjo.
Tisoči že v
rabi.
Zahtevajte
cenike.

narejen iz kovanega želza in
kovinaste pločevine, torej nepokvarljivi.

„Titania-Werke“, Wels 136, Zgor. Avstrijsko.
Največja specialna tovarna za parilnike na Avstro-Ogrskem.
Glavno zastopstvo Franc Asen, Gradec, Mariengasse 22.

Vsako kurivo
porabljivo.

70 odst. kuri-
va se prihrani.

Zastopniki
se iščejo

„Titania“ pa-
rilnik se lahko
uporabi tudi
za kuhanje
žganja če se
pridene zato
posebna pri-
prava.

Pristen

Avenarius karbolinej

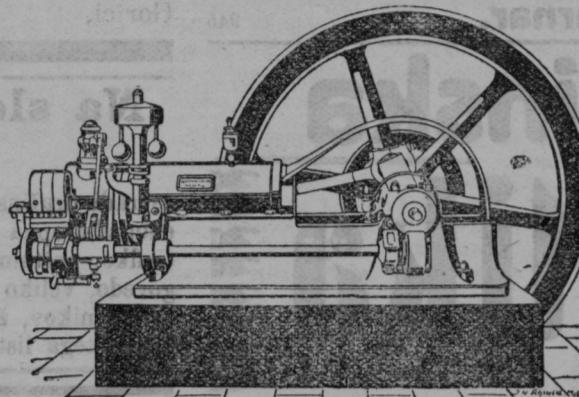
(Patent)

644

že nad 35 let najboljše sredstvo za konserviranje lesa. — Pred pon-
rejanjem se svari. — Prospekt itd. zastonj.

Karbolinejum tovarna R. Avenarius, Amstetten N. Oe.
Edina prodaja za Maribor in okolico Opekarna Melje in Razvanje. Telefon 136.

Najnovejši Pfeifer-jev motor na bencin

ali surovo olje, za gonidbo
mlatilnic, rezalnic, mlinov
in drugih strojev. Ta kon-
strukcija je najmočnejša,
zanesljivejša in priporočljivejša
za neizvežban kmet.

Posebni ceniki naj se za-
htevajo zastonj in poštne
prosto.

J. Pfeifer, tovarna polje-
deljskih stro-
jev, livarna železa in me-
denine. Hoča pri Mariboru.
Domäca tvrdka. 548

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuju

registrirana zadruga z neomejeno zavero.

Uradni dnevi

so: vsako sredo in vsak petek od 8.—12. ure in
vsako nedeljo od 8.—10. ure dopoldne. Vplačuje
in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Po-
jasnila se dajejo vsak dan od 8.—12. ure dopoldne.

Uradni prostori

nahajajo se v Minoritskem samostanu v Ptaju.

Hranilne vloge

obrestuje se po 4 $\frac{1}{2}$ %, od 1. oziroma 16. v mesecu po
vložitvi in do 15. oziroma zadnjega pred dvigom. Ne-
vzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsake-
ga leta pripisajo glavnici ter kakor ta le obrestujejo. Spre-
jemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge
ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da
bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na raspolago so strankam brezplačno poštno-hranilne poležnice
št. 118 060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vkljužbo po 5—5 $\frac{1}{2}$ %, na vkljužbo
in poročilo po 5 $\frac{1}{2}$ %, na posebno poročilo po 6%,
na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod
ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovali pri drugih zavodih in zaseb-
nikih; prošnje za vkljužbo se delajo brezplačno.

Alfa-brzoparilniki za krmo

izdelani v posebni novozidanji tovarni za Alfa brzoparilnike.
! Patentirana iznajdba!
Kakor iz enega kosa vlti, zelo priprosti, nad vse
trpežni in praktični parilniki sedajnosti.

Alfa-posnemalnik, model 1911

! Najostreje posnemanje!
! 20 let nepoškodovan!
1,600.000 jih je v rabi! 950 odlikovanj itd.

Delniška družba Alfa separator Dunaj XII/3.

Serravalovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od-
lik. lika in častni diplom k zlati kolajni ::
Krepilno sredstvo za slabotne, malo-
krvne in rekonvalscente. Povzroča
voljo do jedi, utrujuje žive in popravi
kri. Izbornen okus. Nad 7000 zdrav-
niških spricaval.

I. Serravalo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra á K 2'60 in
445 po 1 liter á K 4'80.

Češplje

kupuje v vsaki množini žganjarna Robert Diehl, Celje.

OBJAVA.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da
od dne 15. avgusta sprejemam vsaki dan naročila
ker sem oddal v najem svoj atelir gospodu Adolfu
Skušek, fotografu v Mariboru, koji otvoriti v mojih
prostorih podružnico. Priporočava se spoštovanjem

Franc Kurnik, Adolf Skušek,
875 Sv. Trojica v Slov. goricah.

z mojo

umetno moštovo esenco

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi sod izvrstne, ob-
stojne in zdrave domače pijače. Cena 1 steklenici za 150 lit.
4 krone. Dobi se samo

v drožeriji Maksa Wolfram,
529 Maribor, Gor. Gospodska ulica.

sprejema **vloge** na vložne
knjižice in jih obrestuje po
od dne vloge do dne dviga
bez vsacega odbitka.

4 $\frac{1}{2}$ %

**Vloge na tekoči račun
obrestuje najkulantnejše.**

Zagorsko belo apno, portland- in roman-cement, traverze,
vezno železje, železje za okove vozov, štedilnike, pos-
amezne dele štedilnikov za vzidati, lite in bakrene kotle,
okove za stavbe, barve vseh vrst, Tomažev žlindro, oglje
za kovače (kokš), kakor tudi vse vrste železja, zaloga
vseh vrst desk, lat in drogov. Dobi se vse najceneje pri

Alojziju Maček,

Maribor, Tržaška cesta 25, zraven bolnišnice. 479

Delniška glavnica 8
milijonov krov.

Podružnica

Ljubljanske kreditne banke v Celju

Rezervni zaklad
800.000 krov.

Odgovorni urednik: L. KEMPERLE.

Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Izdajatelj in založnik: Katoliško tiskovno društvo.

Iz celega sveta.

Ljudska statistika (seznam) na Francoskem. Menda je ni države, ki bi šla, kar se ljudstva in načrancanja tiče, tako zelo nazaj, kot ravno „prosvetljena“, „moderna“ in liberalna francoska ljudovlada. Tu niso več prazne marnje, tu govorijo bridke, grozne številke, ki se ne dajo nič obrniti in olepšati. Brezverstvo in liberalna gonia sta pripeljala deželo na rob propada. Vlada razpisuje nagrade družinam z več otroci, a kaj vse to pomaga, ko tiči zlo že takoreko v krvi in ga ni tako lahko iztrebiti. „Moderni“, „prosvetljeni“ hočejo biti Francozi povsod, pognali so duhovnike in menilie po svetu, pobrali so cerkveni denar, a vse ne pomaga nič: pri vsej svoji brezverski „modernosti“ so le veliki reveži. Poglejmo nekatere številke. Štatistika za leto 1911 kaže 34.869 ljudi manj kot za leto 1910. V zadnjih 10. letih imajo Francozi prirastka komaj okroglo pol milijona, med tem je zrastlo na Angleškem število ljudstva za 3 milijone, na Nemškem za 8%, v Avstriji za 4%, v Italiji za 1% in v Rusiji celo za 23 milijonov. Zanimiv je tudi slediči seznam: Vsega prebivalstva je 39,601.509. Porok je bilo lani 307.788, a ločitev zakona tudi lepo število 13.085. Rodilo se je 742.114 otrok, a umrlo je 776.983 ljudi. Vidi se iz vsega, da so Francozi res lahko v skrbi, kaj bo z njih prihodnjostjo, če bo šlo tako dalej. Vsakemu narodu je za napredek in obstoj potreba pravega poštenega in krščanskega življenja.

Zalosten položaj francoske duhovščine. O žalostenem položaju francoske duhovščine piše francoski list „Univers“: „Župnik je danes najemnik katere koli hiše ali sobe, ki jo dobri na razpolago. Danes je tukaj, jutri zopet drugod. Njegovo stanovanje je brez preteklosti, brez spominov, brez kake zveze z njegovim poklicem; ubožno je, bolj začasno zavetišče, kot pa dostojo bivališče. Župnišče je izginilo s konkordatom vred. Župnik je navaeden prebivalec kot kdo drugi; njegovo bivališče je nestalno. V dveh tretjinah škofije je tako. Še ubožnejši kot njegovo stanovanje, je pa župnik sam. Ko je msgr. de Durfort, škof v Langresu, pričel obiskovati svoje župnije, da bi se prepričal o njihovem stanju, je našel večino župnikov v ubožnih stanovanjih, brez postrežbe, brez eksistenčnih sredstev. Župniki si kuhajo sami, pri čemur pa pogrešajo dostikrat najpotrebnejših stvari. Obljubil je vsakemu župniku 600 frankov letne plače, ne da bi vedel, kje naj jih vzame. Letno 600 frankov, in s tem naj se preživljajo in oblačijo! Zadnji delaveč, najmanjši uradnik ima več! In vendar bi bila ta svota že pomaga, da celo premoženje za ubogega francoskega župnika. V štiridesetih župnijah nimajo župniki nič več kot 300 do 400 frankov na leto, ki jih dobivajo od svojega škofa. Kolika požrtvovalnost mora prevezati francosko duhovščino, da vstraja v takili razmeri, naj pomislijo dostikrat tudi oni, ki nad francoskimi kataličani zaničljivo znamajo z ramami.“

Mlekarica — milijonarka. V Newportu v Ameriki je umrl milijonar Ross Winans, ki je zapustil neki mladi kmetici 2% milijona krov. Ta mlada kmetica se je bavila doma pri svojih starših največ z mlekarstvom, a nenačno bogastvo je ni prevzelo. Kakor prej, tako tudi še sedaj prodaja rano vsako jutro na newportskem trgu svoje mleko, doma pa krmí živino. Winans je bil namreč zaročen z mlado kmetico. Sedaj ima vse polno snubačev, med tem pa namerava sin umrlega milijonarja ovreči oporoko.

PODLISTEK.

Selitev sedeža Lavantinskega škofijstva v Mariboru.

(A. M. Slomšek: Drobčinice 1861.)

Vse se pod solnčem spremenjuje; ni stanovitne ostaje na svetu. Kamen se preloži, drevo se presadi in človek seli od zibel do pokopališča; mesta in pa kraji se premenjajo, tudi sedeži škofijstva se preseljujejo, kakor stolica lavantinskega škofa iz St. Andreja v Maribor, iz rajske Lavantinske doline na Koroško v Slovenske gorice na Štajerskem. Naj povejo naše „Drobčinice“ Slovencem to važno dogodek, naj bo pravijo starši svojim otrokom, dedeki svojim vnukom v vnedni spomin, kdaj in kako se je stolica lavantinskega škofa v sredo drage domače zemlje preselila.

V starodavnih časih so imeli Slovenci na desni strani Drave svoje višje pastirje (nadškofe) v slavnem mestu Oglej, iz kojega jim je bila prva luč svete vere prisijala — po levi strani pa v Solnemgradu, iz katerega mesta so po občenem preseljevanju naročov svoje dušne pastirje dobivali. Težavno je bilo, takoj dalje svoje ovčice obiskovati; lagočno za Slovence v tujih deželah svoje škofe imeti. Veliko naših rojakov se je postaralo in pomrlo, ki niso videli svojega škofa. Da bi se tej potrebi v okom prislo, so si prizadevali v 16. stoletju ustanoviti v Celju za Slovence novo škofijo, kar se pa ni delo dogovorito! le v Ljubljani so leta 1461 dobili svojega škofa, katerim so bile štiri dekanije na Kranjskem in več duhovnih na Koroškem v oblasti. Večjidel kranjskih in Štajerskih, pa tudi koroških Slovencev na desni strani Drave so prišli goriškim nadškofom v oskrbo, zakaj višja stolica nadškofov se je iz pogrenjenega Ogleja leta 1751 preselila v laško Gorico.

Prva dva goriška nadškofa Karol Mihael in pa Jožef sta Slovencem še vedno v hvaležnem spomnu,

Nov izum. Skoro 10 let je minulo, od kar se je pisalo, da se je posrečilo izmisliti oklop, ki ga ne more prodreti krogla iz revolverja. Ta oklop je bil zelo gosto in fino stkan iz najčistejše svile, ali vendar ni bil dovolj varen pred jačimi naboji ter je poleg tega, veljal značne svote. Sedaj poročajo, da je Japonec Chosak Chiba po večletnem delu in poizkusih iznašel nepredirljiv oklop. Isti se odlikuje s svojo enostavnostjo, malo težo ter nizko ceno. Od tega oklopa baje odleti krogla iz najboljšega revolverja. Služil bode točno zelo dobro v varstvu pred napadi.

Grozen čin matere. Iz Berolina poročajo: V predkraju Steglitz je 31letna žena Friedrich vstopila svojih 5 otrok v starosti od enega meseca do sedmih let v kopalni banji nekega praznega stanovanja. Nato je hotela še sama sebe utopiti, vendar so jo pa še pravčasno rešili. Ta grozen čin je izvršila žena, ker je mož vedno grdo z njo ravnal. Najmlajši deček je bil star še le 1 mesec. Ravno, ko se je izvršila grozna zgodba, je prisel mož pijan domov ter že na potu preklinjal in zmerjal ženo in otroke. Razjarjena množica ga je hotela pobiti.

Palice v angleskem kaz. zakoniku so ne le še vedno v veljavi, marveč se njih uporabljajo za letom širi. Od leta 1894 do 1900 so slučaji šibanja narasli na 3000. Pri ženskah se ta kazan nikdar ne uporablja, pač pa pri moških, zlasti nedorazlih. Otroci izpod 14 let smejo dobiti največ 12 udarcev z bičem, odrasli do 150 palic, a v tem skrajnem slučaju se odmeri kazan v treh obrokih. Zakon pri šibanju prepoveduje surovost in neobičnost. Kako prav pride palica v kazenskem zakoniku v gotovih slučajih, kaže nedavno slučaj, ko je nek londonski sodnik tri prodajalce nesramnih razglednic odsobil vsakega na 9 mesecev zapora in 25 udarcev z bičem. To je prava kazan za take ljudi! — Zanimivo je, da je napredna Danska kot edina v Evropi še-le pred nekaj leti uvedla palice v svoj kazenski zakonik.

Kdaj je Napoleon najbolj imponiral? Ko je bil vprašan Metternich, avstrijski državnik, kdaj mu je Napoleon najbolj dopadel, je odgovoril tako-le: Po neki vožnji skozi gozdove smo prišli cesarski gostje v mesto Compiegne. Bilo je okoli poldne, ko se je naslonil cesar na peč ter čakal, da naznanijo kosilo. Ker le ni bilo nič, se obrne Napoleon proti Muratu ter reče: Napoljski kralj, poglejte, zakaj ne moremo še obedovati? Murat je skočil v kuhinjo ter se vrnil z naznanim, da bo kosilo kmalu gotovo. Pa kosila le še ni bilo. Napoleon je bil že jezen ter je velen svojemu bratu Ludoviku: Holandski kralj, pojrite pogledat, če bomo danes sploh kosili! Nič, je rekel Metternich, ni napravilo na-me večjega vtisa nego to, da je cesar pošiljal kralje v kuhinjo pogledat, kedaj bo kuhanio kosilo.

Nemški cesar izgubil pravdo. Pristavo Rehberg, ki spada k cesarjevemu posestvu Kadinen, je dal prejšnji posestnik v najem leta 1898 nekemu Soinstu. Še preden je cesar kupil posestvo, se je bivši posestnik zavezal v najemniški pogodbni, da sezida najemniku novo hišo. Oskrbništvo cesarjevega posestva in najemnik pristave so se dolgo časa prerekali zaradi te zgradbe. Napravili so celo vrsto načrtov, katerih izpeljava bi veljala 28.000 do 36.000 mark, a se niso mogli zediniti. Cesar Viljem je vedno silil k zgradbi nove hiše, rekel je, da sedanja najemnikova hiša nikakor ni primerna, da bi stala na cesarjevem posestvu. Pričela se je tožba. Najemnik je bil prisiljen, da

ki sta svoje ovčice pridno obiskovala, mnogo lepih cerkev jim posvetila, službo božjo omladila in lepo urenila, besedo božjo oznanovala in jih učila svete pesmi, med katerimi je stara, mila popevka: „Pred tvojimi nogami jaz grešnik klečim“ itd.

Za cesarja Jožefa II. so okrog leta 1784 vse škofije naših krajev na novo premejnčili in preselili njih sedeže, kakor krškega škofa v Celovec, sekovskega v Gradec. Tudi lavantinski škof so bili namenjeni, preseliti se v Celje, ker so dobili vse tedanje celjsko okrožje v svojo duhovsko oskrbo. Slovenci hodočke, slivniške, završke, marenberške, mariborske, jareninske, ptujske, šentlenartske, ljutomerske in velikonedeljske dekanije so padli sekovskim škofom v oblast. Preselitev lavantinskega škofa je bila zaostala, če se je ravno skoraj vseh deset let vnovič ponamenila, zdaj v Celje, zdaj v Maribor in celo v Slov. Bistrico. Leta 1809 je bilo trdno sklenjeno, ljubensko škofijo v Zgornjih Štajerjih, katera je imela samo enega škofa, vreči, sedež lavantinskega škofa pa prestaviti v Maribor; naj bi vsi Štajerski Slovenci imeli enega škofa. Nesrečna francoska vojska je to selitev pa pomudila in ustavila: vse je ostalo pri starem.

Slovenci so se svoje dni pritoževali, da svojih škofov Nemcov ne razumejo ter želijo višjega pastirja, kojega glas bi umeli. Gornji Štajerci so tirjali svojega škofa ljubenskega in če bi to ne bilo mogoče, naj jih zopet izročijo sekovskemu škofu, kojemu so svoje dni bili večjidel podložni, katere želje so se posebno leta 1848–1849 glasile. Sekovska škofija z ljubensko združeno je bila preširoka in premnožna, krška in lavantinska pa premali in njeni dve stolici v mali koroški kronovini. Spoznavši to potrebo so solnograški nadškof Maksimiljan Jožef poprijeli prošnjo Štajerskih Slovencev in jo leta 1853 priporočili svitemu cesarju Francu Jožefu I. ter svetovali, naj bi se škofiske meje na Koroškem in Štajerskem tako osnovale, da bo krška škofija obsegala celo Koroško, lavantinska slovensko, sekovska pa nemško zem-

je popravil hišo, ker drugače bi bil moral zapustiti posestvo, ki ga je imel v najemu. Cesar Viljem ni bil zadovoljen s popravljeni hišo. Še enkrat je tožil! V tožbi je zahteval, da mora prispetati najemnik eno petino k gradbenim stroškom in pomagati pri zgradbi, ne da bi dobil za to kako odškodnino. Najemnik, ki je prej želel novo stavbo, je izjavil pred sodiščem, da ima sicer pravico zahtevati novo stavbo, a da ga nihče ne more siliti, da bi trpel, da mu jo grade. Deželno sodišče je obsodilo najemnika v smislu tožbe. Višje deželno sodišče je pa ugodilo njegovi pritožbi. Ko je oskrbnštvo rekuriralo na državno sodišče, je to zavrnilo rekurz in potrdilo sodbo višjega deželnega sodišča.

Modrost nemških mestnih očetov. V Nemčiji je država Hessenska, kjer je mesteca Fritzlar. To mesteca ima tako modre mestne očete, ki so svoji domovini nedvomno v veliko čast. Le poslušajte! Kakor marsikje, so tožili tudi fritzlarški polječelci nad škodo, ki jo napravljajo lačne vrane. Mestnim očetom je šla ta tožba k srcu in na zgodovinski sejti so obsodili vse vrane na smrt. Smrtno obsodbo je hotel izvesti na jekov način. Nakupili so mesnih ostankov po mesnicah in jih zastrupili. Nato so preplavili vso okolico s temi strupenimi mesnimi ostanki. Raztrošili so jih po njivah; obesili so jih tudi po drevesih. Tu so visela pluča, tam jetra, tam zopet ledjice itd. Uspeh je dal preko vsega vse prekoslil vsa pričakovanja. Že drugi dan so našli 11 mrtev vrani. Ali kako naj popiše pero brezmerno osuplost mestnih očetov, ko so videli, da je storilo kakih 20 žol in na stotine senic neumnost, da so tudi jedle razobeseno in razstrelano meso. Polja in travniki so bili kar posejani z mrtvimi trupli živalic. Razen tega je poginilo tudi pet psov, ki so jedli zastrupljeno meso. Mestni očetje se baje ukvarjajo z mislijo, da v bodoče napravijo svarilne tablice za senice, žolne in pse, ter jih obesijo poleg mesnih koscev.

Zenska „glavni dobrtek“. V ruskem mestu Smolensku imajo nenavadni običaj. Pod nadzorstvom mestne uprave imajo vsako leto veliko ženitveno loterijo, katere glavni dobrtek je — ženska. Tudi to leto je imela loterija lep uspeh, kajti vse srečke so bile prodane. Posebni odbor zbira vsako leto dekleta, ki bočno postati glavni dobrtek. Določeni „glavni dobrtek“ mora ostati 10 dni doma ter sprejemati posete onih, ki so kupili srečke. Vseh srečk je 5000 in vsaka velja 1 rubelj. Srečkanje se vrši, ko so prodane vse srečke. Oni, ki začene „glavni dobrtek“, se lahko takoj oženi. Od loterije dobi glavni dobrtek 5000 rubljev dote. Lahko pa se glavni dobrtek tudi odkoni, a v tem slučaju dobi oni, ki je srečko začel, 2500 rubljev in ravno toliko tudi „glavni dobrtek“.

Olikan mož. Gospod Jaka je bil pri graščaku povabljen na kosilo. Po obedu je vzel vilice in si začel trebiti zobe. Hišina je naglo prinesla skodelico z zobotrebcem in jih ponudila Jaki. Jaka se je pa zaničljivo odmaknil in rekel: Hvala, sem že sit.

Velika nesreča. Glej, kako je hitro šlo. Prijatel Janez je bil še sinoči v naši družbi, tako srečen in začuden, da je bil v vesel. — Kaj se mu je pa zgodilo? Danes zjutraj se je oženil.

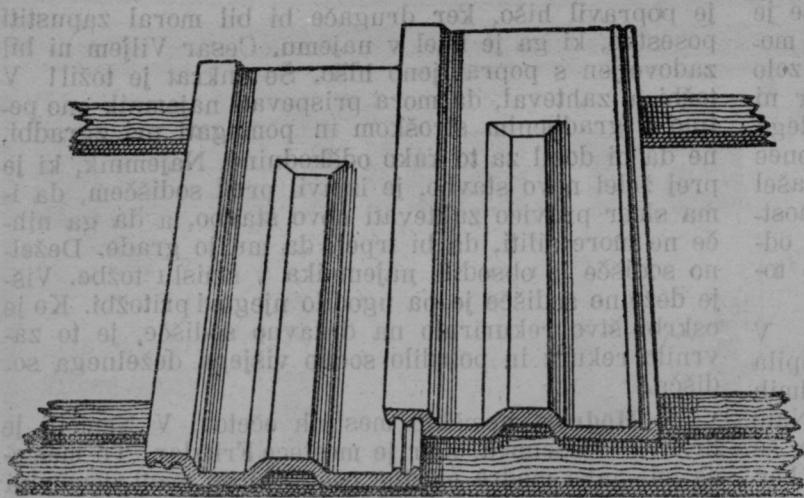
2½ km pod zemljijo. Najglobokejši premagokopni rovi se nahajajo v Prusiji, ki so vsi nad 2 km globoki, in sicer je rov pri Parušovcu globok 2003'3, pri Schubinu 2149'4, najglobokejši pa je rov pri Czuchowu, ki je globok 2239'7 m.

ljo na Štajerskem in naj se preseli stolica lavantinskega škofa v Maribor ali v Celje, kakor bo eno ali drugo mesto podalo svojo roko v pomoč. Celjani in sosedne okolice so obljudile veliko radočarnih sreč, toda ni dosti prostorne cerkve, ne poslopja za škofa, za semenišče in za prebivališče stolnim kanonikom; Mariborčani in njihovi sosedje so ponudili prostorno, čeravno močno zapuščeno mestno farno cerkev sv. Janeza Krstnika, hišo škofa v prebivalnico in semenišče mladih duhovnikov poleg cerkve sv. Alojzija in vrh tega pa tudi lepo pomoč v denarjih za vse potrebne priprave. Slavni župnik Glazer Marko in pa vrlji mestni župan mariborski, Reizer Otmar, sta vse to dejanje za preselitev hvalevredno pospeševala in si zaslужila pri Slovencih na Štajerskem ostati vedno v lepem spominu. Tudi deželnim oblastnikom, posebno okrajnim predstojnikom, smo dolžni hvalo, kateri so si za preselitev škofijstva veliko prizadeli; kajti velike reči potrebujejo veliko skrbi in krepkih močij.

Kadar je bilo za preselitev vse čedno naravnano, so se prečastiti nadškof solnograški podali v Rim, naj bi to preselitev sv. oče papež, kot najvišji namestnik Kristusov in poglavar sv. katoliške cerkve, potrdili. Papež Pij IX. so 20. maja 1857 določili, naj se ovrže ljubenska škofija, stolica lavantinskega škofa preseli na Štajersko, Slovenci izročijo lavantinskemu, Nemci sekovskemu škofu, celo Koroško pa vodi krškega škofa višjepastirska palica. Žalost se je polastila Koroševi o tej selitvi, lahko da večja od veselja, kojega so Štajerci občutili; pa je že tako na tem revnem svetu, da kar enega razveseli, pogosto drugega zaboli. Pač nam je zato v takih zadehah potreben zlati nauk svetega Pavla, ki veli: „Veselite se z veselimi, pa tudi žalujte z žalostnimi.“

Veselo novico so prečastiti solnograški nadškof in metropolit Mariborčanom iz Rima, grede prinesli, jim pa tudi ostro naročili, naj določijo, kar so obljubili in pridšemu škofu spodobni sedež pripravijo. Bilo je te naročbe močno potreba.

(Konec prih.)

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini patentiran dvojno zarezani

strešnik – zakrivač

s poševno obrezo in privezni nastavkom „sistem Marzola“.

Brez odprtin na vzgor! — Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najbrzežnejše kritje streh sedanjosti!

Na željo posljemo takoj vzorce in popis.

485

Spretni zastopniki se isčejo.

Trgovina
česoperijskim blagom Pozor Slovenci! Trgovina
z moko in dož. pridelki

Točna in solidna postrežba.

Ivan Ravnikar
Celje, Graška cesta 21.

Glavna slov. zaloge, velikanska izbira kranjskega vrvarskega blaga, kakor: štrang, ujjd, vrvi, štrikov za perilo, mrež za seno in otroške postelje itd. — Glavna slov. zaloge suhih in oljnati barv, čopičev, firneža in lakov. Zaloge na grobnih in voščenih sveč itd.

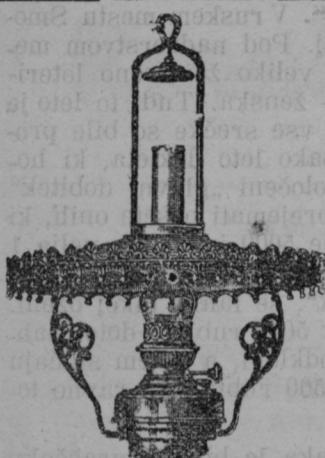
Zaloge Na drobno Zaloge
vsakovrstnih semen na debelo. raduinskih voda.

Prva južnoštajer. kamnoseška industrijska družba v Celju Nova ul.11, zraven slov. šole.

Velika zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih vrst marmorja, granita in sienita. — Izdelovanje vseh monumentalnih in stavbenih del iz tu- in inozemskega materijala s strojnim obratom.

Plošče za pohištvo iz raznobarvnega marmorja. Najnižje cene. Kulantni plač. pogoji.

Edina štajerska narodna steklarska trgovina Na drobno!

Franc Strupi, Celje
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzetje vseh steklavskih del pri cerkvah in priv. stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

„Kapljice za svinje“. Cena 1 steklenice je 1 krone.

Gospod A. H. Sv. Križ, piše:
Hvala Vam za pripisano zdravilo: Svinjako kapljice za rdečico: Uspeh vrle povoljni!

Gospod Janez K. piše:

Prav dobro pomagalo!

F. PRULL:
mestna lekarna pri c. kr. orlu
Maribor, Glavni trg štev. 15. 450

Bolezni na nogah,

rane, odprte noge, tudi pri ženskah, ozdravi v vsakem slučaju, tudi tedaj, če do zdaj še ni nič pomagalo,

dr. Listovo mazilo,

1 lonček 2 K 50 vin. franko, če se poslje znesek naprej, po povzetju 50 vin. več. Razpošilja Karl Illek, kemik, Sternberg, Moravsko. 630

Darujte za Slov. Stražo!

Ferdo Rogač, Maribor,
Fabriksgasse št. 11.

priporoča svojo bogato zalogo, kakor cementne cevi vseh velikosti, plošče za tlak, dele stopnic, korite za napajanje in krmljenje prašičev, mejnice, cevi iz kamnate zmesi za stranišča itd. itd. Prevzame tudi vse vrste betonskih del, kakor tlakovanie vseh vrst, kanalizacije, izdelovanje gresnic, gnojnih jam, vodovode, osuševanje mokrih zidov, napravo teracco-tlakov, in lesenih cementnih tlakov, kakor vsa v to stroko spadajoča dela. 586

Cementno strešno opeko

zajamčeno trpežno izdeluje oskrbištvo grajsčine Pakenstein
Cena za 1000 komodov (rudeča barva) 90 K., (bela barva) 80 K. Natančneja pojasnila daje

Franc Klančnik,
organist, Smartno, p. Rečička vas na Paki. 879

JUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA v CELJU
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

obrestuje

Hranilne vloge po 4½% brez odbitka rentnega davka. Sprejema hranilne knjižnice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje vložnikom na dom brezplačno hranilne nabiralnike. Sprejema po sejnem sklepnu vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne dviga.

uraduje

vsak torek in petek dopoldne. Prošnje se sprejemajo in pojasnila daje vsak dan, izvzemši praznike, depoldne od 8. do 12. ter od 3. do 6. ure pop. Za vplačila po pošti se dajejo zastonj pešno hranilnične položnice št. 92465. Telefon ima št. 8. Za brzojave zadostuje naslov: Ljudska posojilnica Celje.

posojuje

na zemljišča po 5% do 5½%, z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih listin in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Konvertuje vključena dolgove pri drugih zavodih in izterjuje svojim članom njih terjatve. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le k-kele.

Od visoke c. kr. namestnije koncesijonirana

komercialna prometna posredovalnica „Rapid“

Posredovanje za nakup in prodajo posestev, zemljišč, hiš, vil, obrtnih in industrijskih podjetij, posredovanje za kredit, ter za menjavo posestev.

Brzovarni naslov:

„Rapid“ Maribor.

Imetnik: Oblastveno priznan in zaprisezen civilni geometar.

Maribor, Tegetthoffova cesta 11.

Telefon int. štev. 170a.

898

Naslov:

Prometna posredovalnica „Rapid“

Maribor ob Dravi.

GVIDON GRUBIČ.